Anul VI Nr. 48

Taxa plătită în numerar cont. ord. Dir. Gen. P.T.T. Nr. 87370 din 1942

8 PAGINI 6 LEI

Joi, 2 Martie 1944

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ" Suc. T-șoara

Înscris la Trib. S III. sub Nr. 80/1939

CONT C. E. C. 85.541

Onor. Bibliotecea Palatului Cultural ARAD

Cotidianul Banatului și al Graniței de Vest

Director responsabil: C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:
Pentru țărani . . . . Lei 1800
Autorități și comercianți . Lei 3000
Instituții și întreprinderi . . Lei 6000

Redacția . . . 16-00
Administrația . 50-62
Tipografia . . 14-69
Arad
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

Finlanda va accepta o pace cu Rusia?

Anglia presează Turcia să intre în război. Sârbii monarhiști luptă împotriva lui Tito

BUCUREȘTI, 28 S. P. P. transmite: AZI LA HELSINKI ARE LOC ȘEDINȚA EXTRAORDINARĂ A COMISIEI PARLAMENTARE PENTRU AFACERILE STRĂINE.

POSTUL DE RADIO SUEDEZ A AFIRMAT CĂ ACESTE 24 DE ORE SUNT CELE MAI IMPORTANTE PENTRU SOARTA FINLANDEI.

SE CREDE CĂ IN ȘEDINȚA DE AZI SE VOR ACCEPTA SAU RESPINGE, PROPUNERILE DE PACE ALE MOSCOVEI.

Situația politică

După cum anunță postul de radio Alger, s'a reușit organizarea unei întrevederi între de Gaulle și Umberto de Savoia. Întrevederea va avea loc în aceste zile în Africa de Nord franceză. Casa regală italiană și-a exprimat dorința de a se ajunge la consfătuiri pentru rezolvarea problemelor pendinte franco-italiene din marea Mediterană, din Europa și Africa. De Gaulle nu prea este grăbit să urmeze acestei invitații. Se presupune că Umberto, care nădăjduește să se sue în curând pe tronul Italiei, va da lui de Gaulle asigurări teritoriale în Savoia și în insulele italiene.

In legătură cu ultimele declarații ale d-lui Eden din Camera Comunelor, se comentau în chip deosebit comentariile ziarului „New York Times", cunoscut pentru atitudinea lui anti-sovietică. Se scoate din articolul de fond al ziarului din New York pasagiul: „D. Eden a asigurat Camera Comunelor că guvernul Marii Britanii nu a consimțit și nici nu a fost rugat să consimtă la o concepție a sferelor de influență în reorganizarea Europei. Această asigurare a fost dată în desbaterea asupra politicei externe, după recentul discurs al d-lui Churchill, care a tulburat vădit pe mulți Englezi prin desvăluirea faptului că guvernul britanic s'a înclinat în fața pretențiilor rusești asupra Poloniei și în general a dat Uniunii Sovietice mână liberă în răsăritul Europei. O Europă împărțită în sfere de influență este ceva foarte îndepărtat de ideea originară a d-lui Churchill despre un Consiliu european și Englezii au nevoie de a fi din nou asigurați că o nouă împărțire în asifel de zone nu se are în vedere nici prin acord tacit și nici prin lipsa unui acord. Ei simt instinctiv că o Europă împărțită în două orbite — una rusă și alta anglo-americană sau numai britanică — este și mai amenințătoare pentru pacea viitoare decât Europa anarhică din cele două decenii trecute. Este o primejdie îndepărtată — continuă ziarul — totuși națiunile europene nu vor accepta niciodată o politică europeană bazată pe sfere de influență. Ele vor rezista dominației marilor puteri.

Dar, adaugă „New York Times", „D. Eden are desigur dreptate când spune că o problemă oricât ar fi de dificilă poate fi soluționată dacă se desăvârșește o înțelegere strânsă între comunitatea britanică, URSS și Statele Unite".

Articolul acesta a făcut o deosebită impresie în cercurile de presă din Stockholm unde se afirma că acum se poate explica și mai ușor recentul atac din ziarul „Pravda" împotriva trustului de ziare Hearst, al cărui prim exponent e „New York Times".

Ce au livrat Statele Unite Rusiei

BUCUREȘTI, 29. S. P. P. transmite: Statele Unite au dat un comunicat în care afirmă că în 1943 au livrat Rusiei, 3.400.000 tone de materiale diverse, între care se află 4700 tancuri și 70.000 autocamioane.

Finlanda va trimite o delegație la Moscova?

BUCUREȘTI, 29. S. P. P. transmite: Cercurile oficiale berlineze arată față de chestiunea finlandeză, mai multă rezervă ca până acum.

La Wilhelmstrasse se înregistrează știrile apărute în presa internațională, fără să se comenteze. Astfel, una din știrile apărute în această presă, afirmă că acum se decide la Helsinki, dacă Finlanda va trimite o delegație la Moscova.

Marea Britanie a încetat să mai trimită arme și petrol Turciei

BUCUREȘTI, 29. S. P. P. transmite: Presa internațională se ocupă din nou pe larg de Turcia. Confiscarea materialului de război de pe vasul „Trebizonde" de către autoritățile engleze din Alexandria, este considerată ca începutul unei acțiuni de constrângere pentru a sili Turcia să intre în război.

Deși guvernul turc n'a primit nici o notificare, la Ankara circulă cu insistență svonul că Marea Britanie a încetat livrarea de arme și petrol pentru Turcia.

Monarhiștii sârbi au început acțiunea împotriva lui Tito

București, 29. — S. P. P. transmite: Din Geneva se comunică știrea că monarhiști sârbi au început acțiunea împotriva partizanilor lui Tito.

Astfel se află din sursă aliată că în regiunea Korciarito, monarhiștii au identificat un grup de partizani și l-au nimicit prin lupte corp la corp.

O reacțiune similară se petrece și în Herzegovina.

Fiul dlui Churchill este omul de legătură la Tito

Berlin, 29 (Rador). — Știrea anunțată de serviciul britanic de informații după care fiul d-lui Churchill este omul de legătură al britanicilor la Tito este considerată de cercurile politice germane ca o dovadă că Anglia a optat pentru Tito în defavoarea regelui Petru.

In lumina acestei știri se explică — după cum se mai declară la Berlin — și știrele sosite la Cairo, prin care se afirmă că Anglia susține căderea guvernului jugoslav emigrat al regelui Petru.

Anglia face propagandă pentru un Tito polonez

Berlin, 29. — Anglia face propagandă pentru un „Tito polonez" — aceasta este părerea cercurilor politice berlineze cu privire la știrea anunțată de „Observer" și răspândită de către serviciul englez de informațiuni, după care așa zisul „Consiliu național polonez" a creiat un general ce se ascunde de sub pseudonimul Rola, care are sub comanda sa grupele poloneze și care deci este opus generalului Sosnkovski, care este susținut de d. Churchill.

Radio Cairo a desființat emisiunile în limba sârbă

BELGRAD, 29. (ESS). Radio Cairo a sistat emisiunile sârbe. Ziarul sârb „Obnova" vede în acest fapt o confirmare a presupunerii că Anglia intenționează să favorizeze și mai departe pretențiile lui Tito fără să țină seamă că acestea se îndreaptă împotriva unui guvern care se consideră aliat al Angliei. Chiar și anglofili cei mai extremiști au ocazia să se convingă definitiv de imoralitatea politicei engleze.

Înființarea unui stat evreesc în Palestina a dat loc la diverse proteste

GENEVA. După cum anunță din Cairo, Serviciul englez de Informațiuni guvernul egiptean a protestat pe lângă guvernul nordamerican împotriva declarației făcute în comisia senatului din Statele Unite cu privire la înființarea unui stat evreesc în Palestina. Nota de protest a fost înmânată ministrului american din Cairo. Până acum autoritățile americane nu ar dat vreun răspuns. Serviciul englez de informațiuni mai anunță că, se pare că și guvernul Irakului ar fi protestat în același sens. Pe deoalta parte se mai anunță că guvernul egiptean are de gând să ceară întrunirea unei comisiuni a tuturor statelor arabe, pentru a protesta împotriva oricărei reglementări unile a problemei Palestinei.

Fostul președinte al Argentinei a fost arestat

BUCUREȘTI, 29. S. P. P. transmite: Din cercurile de presă neutre se află că generalul Ramirez, fostul președinte al Argentinei, a fost arestat pe când încerca să se refugieze în străinătate.

A doua călătorie din Japonia spre Germania prin blocada aliata

Berlin, 29. (Ep.) — După cea de a doua călătorie din Japonia spre Germania prin blocada aliată, Führerul a acordat, după cum sa anunțat Luni seara la Berlin, capitanului motonavei spargătoare de blocadă „Oserna" d-lui Paul Hellmann, crucea de cavaler a Crucii de Fier. Motonava „Oserna" condusă de el este un vas cu o deplasare de 7000 tone. Cu toate stânjenirile inamicului, capitanul Hellmann a adus două ori din Japonia motonava „Oserna" într'un port german cu mărfuri importante.

Incă un atentat cu bombe contra autorităților britanice din Palestina

Ierusalim, 29 (Ep.) — Noul atentat cu bombe împotriva autorităților britanice din Palestina îndreptat clădirilor percepțiilor, a majorat extraordinar nervozitatea politică în Palestina. O deosebită nemulțumire a produs intervenția poliției care a silit populația aflată în regiunea atinsă să evacueze locuințele. Intreaga presă din Ierusalim invită populația să fie liniștită și rezonabilă aceasta probabil la o inspirație oficială.

O înțelegere economică germano-finlandeză

BUCUREȘTI, 29. S. P. P. transmite: Din Helsinki se anunță că tratativele economice dintre delegațiile germană și finlandeză, care au avut loc dela 15 la 20 Februarie, au început într'o aminciție desăvârșită și s'au încheiat printr'o înțelegere deplină.

Falangiștii pierd în USA cetățenia

Stockholm, 29. (ESS). — Intr'o știre proprie, corespondentul dela Newyork al ziarului „Stockholms Tidningen" scrie:

„Pe lângă sistarea exportului de petrol în Spania, Statele Unite au hotărît să retragă cetățenia americană acelor cetățeni ai Statelor Unite care parțin falangei. Prin acest fapt Washingtonul și-a dovedit intenția de a nu mai admite ca Spania să ajute Germania. In cercurile bine informate în acest procedeu se vede un semn în sensul că guvernul nord-american va întreprinde în curând ceva împotriva politicii spaniole. Anglia era dispusă să recunoască compromisul propus de Franco, dar Washingtonul pretinde ca și până acuma capitularea necondiționată."

Moscova propune pe Andrei Vitos ca prim-ministru polonez

Lisabona, 29. (ESS). — Mult mai însemnată decât chestiune teritorială ridicată de Soviete față de Polonia este încăpățânarea guvernului sovietic ca guvernul polon în exil la Londra să fie fundamental schimbat, scrie revista engleză „Tablet". Se pare, scrie revista, că există un singur polonez cu care Sovietele ar fi dispuse să trateze în calitate de prim-ministru, anume Andrei Vitos, fratele lui Vincențiu Vitos. Andrei Vitos este unul din bărbații de seamă dintre așa numiți patrioți polonezi de sub conducerea Vandei Vasilevska. Timp de 4 sau 5 săptămâni Sovietele au strâns cu o exagerată grabă pe acești patrioți polonezi așa că nu ne mai putem îndoi de intențiile Moscovei. Țelul guvernului sovietic este să facă să dispară pe toți polonezii în exil la Londra și să lase în seama Vandei Vasilevska formarea unui guvern polonez.

INVĂŢĂMÂNTUL RELIGIOS

In ultimul timp, se discută tot mai mult în cercurile educatorilor, problema învăţământului nostru religios. Această problemă merită o amplă desbatere, având în vedere rolul important pe care îl are învăţământul religios, în opera de educare a omenirii. El contribue la formarea caracterului, modelează sufletele în duhul învăţăturii creştine şi este călăuza fiinţei noastre pe căile faptelor bune de o înaltă valoare morală.

O înrâurire deosebită are învăţământul religios, asupra tineretului nostru şcolăresc, care numai printr'o temeinică educaţie religioasă va putea să devină util societăţii a cărei nădejde este — şi trebue să fie! — Dar, în viaţa noastră românească, care s'a desvoltat şi chiar plămădit în faţa altarelor credinţei străbune, învăţământul religios merită şi trebue să ocupe primul loc al preocupărilor celor chemaţi să alcătuiască programele şcoalelor noastre primare, secundare şi chiar universitare. Deaceea se impune o revizuire a programelor actuale, mai ales din şcoalele primare, unde studiului religiei îi este rezervat O SINGURĂ ORA pe săptămână pentru cele şapte clase ale cursului primar!

Fără ordinea morală instituită de Iisus Mântuitorul, nu poate să existe fericire individuală sau colectivă, mai ales azi, în mijlocul atâtor încercări şi ispite de diferite nuanţe. — Dl. V. D. Petrescu-Zadiţa, defineşte rolul excepţional al religiei şi al Bisericii, în cadrele şcoalei spunând: „Astăzi disciplina şcolară face parte din ordinea morală. Pentru ajungerea la această ordine morală se cuvine să întărim sentimentul religios al şcolarilor — întărire care se desăvârşeşte prin cercetarea cât mai deasă a Bisericei — care prin sfintele slujbe — sădeşte mai adânc sentimentele creştine, deprinzând tineretul cu practica creştină." — Numai respectând aceste imperative ale ceasului de faţă, vom feri societatea de tulburătorii vieţii morale, prin fapte cari necinstesc demnitatea omului, „coroana creaturilor divine". Neglijarea atenţiunei cuvenită studiului religiei, nu poate avea decât urmări dureroase pentru societate şi Neam. In consecinţă este de dorit ca justele revendicări ale Bisericii în această operă de educare morală a societăţii noastre, să fie satisfăcute cu posibilă urgenţă, pentruca practicarea virtuţilor creştine — cari asigură fericirea şi prosperarea unui popor, să fie frecventă la toate vârstele şi în toate compartimentele vieţii noastre româneşti, servind astfel nu numai prestigiul Sfintei Biserici, care ne-a ocrotit în restriştea trecutului nostru istoric, ci şi vitalitatea neamului nostru, care s'a identificat cu idealuri şi îndemnurile marelui Dascăl al lumii, Mântuitor al neamului omenesc!

Pr. HORIA VIŞOIU

Cărţi noui:

Dumitru Smeu : „Am văzut războiul"

In editura „Universul" a apărut o nouă carte de război, scrisă de tânărul gazetar bucureştean Dumitru Smeu.

După primul an de război au apărut foarte multe cărţi cu subiect din încleştarea dela răsărit, apoi apariţia lor a fost tot mai rară. D. Smeu avea de mult pregătită această carte, mai mult un reportaj al faptelor şi episoadelor trăite de d-sa, în diferitele misiuni avute ca reporter de război, dar nu s'a grăbit să o tipărească, dintr'un motiv foarte corect. A lăsat ca impresiile culese şi faptele trăite să fie filtrate prin trecerea timpului, pentruca să rămână din ele numai imaginile cele mai apropiate de adevăr. O carte scrisă despre nişte împrejurări sau fapte prea apropiate, de multe ori este umbrită de prea mult subiectivism şi de influenţele momentului, până când cu trecerea timpului, rămân numai impresiunile cele mai puternice.

Autorul cărţii „Am văzut războiul" a avut parte de misiuni interesante, din cari n'a lipsit nici momente periculoase El nu face ca alţi camarazi ai săi, pe eroul, descriind fapte imaginare pe cari le-ar fi trăit, ci foarte modest, descrie doar faptele altora şi îngrijorările prin care a trecut când i-a fost propria piele în pericol.

Începând cu misiunile avute ca reporter de război, pe lângă o unitate de hidroavioane, pe coasta Mării Negre, apoi pe malul Dunării şi continuând cu participarea la marea bătălie pentru cucerirea Harcovului şi a Odesei, unde a fost detaşat pe lângă M. U. comandată de Generalul bănăţean Dragalina, autorul ne descrie într'un stil limpede, clar şi fără emfază, toate peripeţiile prin cari a trecut şi faptele de vitejie, pe cari le-a cunoscut.

In paginile cărţii se întâlnesc numele şi faptele atâtor eroi bănăţeni în fruntea cu regretatul Colonel Sisi Davidescu.

In partea doua sunt descrise luptele din stepa Calmucă, dela Don şi Stalingrad, dintre ruinele căruia autorul a scris reportaje interesante, cari au apărut la timpul său în presa românească.

Cartea se citeşte cu plăcere, fiind o lectură binevenită, pentru oricine care vrea să cunoască ceva din atmosfera în care luptă, mor şi trăesc ostaşii noştri pe frontul din Răsărit.

(mt.)

Concertul Popescu Buftea--Gogu Simionescu

Vineri 25 Februarie a. c. a avut loc în sala Palatului Cultural din Timişoara, concertul domnilor: Popescu-Buftea, dela Opera Română din Bucureşti şi Gogu Simionescu dela Opera Română din Cluj-Timişoara.

Dl. Popescu-Buftea, se remarcă a fi un tenor cu o voce caldă şi mlădioasă, predispusă pentru lirism. Prin felul cum şi-a susţinut programul dovedeşte reale calităţi de interpret de lieduri şi credem că va reuşi în drumul pe care a pornit.

Subliniem executarea cunoscutei: „Ständchen" de Fr. Schubert, „Canta ne mê" şi aria din „Elisir d'amore" de Donizzetti precum şi cântecele de Brediceanu, Montia şi Drăgoi.

Dl. Gogu Simionescu, cunoscut publicului nostru prin atâtea roluri susţinute pe scena liricului local, a dovedit că este şi un excelent cântăreţ de concerte, susţinând cu prestanţă piese cari reclamă interpretare deosebită de a genului dramatic, ca de exemplu: liduri, canţonete, cântece şi doine.

Remarcăm din programul d-sale monologul din „Rigoletto, aria din „Lakmé" şi cântecele de Borovan şi Kiriac.

Concertul în întreg ansamblul său a fost unul dintre concertele reuşite ale anului, iar d. Popescu-Buftea va fi oricând binevăzut în faţa publicului meloman din Timişoara.

Sala plină, în nenumărate rânduri a răsplătit pe cântăreţi cu ropote de aplauze, chemându-i la rampă.

Dorel Drăguescu

Decadenţa Stilului

Sub acest titlu publică d. Ştefan Domnu în ultimul numar al revistei „Basarabia Literara" un articol pesimist, din care reproducem rândurile de mai jos:

„Cei ce urmăreşte scrisul literar de astazi, în toata saracia lui evidenţă, poate observa, cu toate sforţările acestui stil de a prezenta o valoare, caracteristică poate şi a celor ce îl mânuiesc, dar şi a vremii: o uluitoare decadenţă.

„In primul rând decadenţă de fond, fiindcă aceleaşi idei, ce nu ascund nicio noutate şi nu reprezintă niciun fruct al unui studiu metodicos sau al unei meditaţii îndelungate, sunt abia ciupite, fără să fie şi aprofundate, pe pagini mari de reviste, departe de interesul spiritual al cititorului.

„O decadenţă aproape incorigibilă, ale cărei urmări le va arăta viitorul. Ideile simple sunt înfăşurate în cercefuri de divagări, de potop de citate, smulse la repezeală din cartea gata pregătită pe masă; observaţiunile obişnuite sunt răsucite în valurile de mătase putredă ale vorbelor, sunt împlântate în apa de diferite culori şi parfumuri, sunt macerate în ascunzişul frazelor umflate. De aici un astfel de stil devine imprecis, confuz până la inconştienţă, îndrăzneţ până la infracţiune şi gol ca un sunet de tobă.

„Dar ceeace e mai principal e faptul, că un astfel de stil nu conţine nicio picătură de suflet, e o vorbărie stearpă, dându-ne a înţelege că importanţa lui se cântăreşte după mulţimea cuvintelor şi nu după judicioziitatea şi adâncimea fondului. Nu există nicio convingere în asemenea stil, nici un respect pentru simplicitatea culturii, nicio apropiere de puritatea adevărului.

„Toate cronicile muzicale, artistice, culturale, filozofice, cronicile ideilor de prin reviste, nu sunt altceva decât o permanentă plutire în necunoştinţă de cauză, un sbor nestatornic şi nesigur prin stratosfere fără oxigen, un marasm de contraziceri şi confuzii.

„Trăim o epocă de decadenţă spirituală, când lumea e frământată de cu totul alte probleme decât cele ale spiritului şi când toate cugetele vigilente aleargă după o formulă prin care să poată respira. Această grabă produce confuzii în depănarea ideilor".

„DOMNUL NOTAR" LA NAŢIONAL

Teatrul Naţional din Cluj-Timişoara a pus în repetiţie piesa lui Octavian Goga „Domnul Notar". Rolul titular îl joacă d. Titus Lapteş, iar în celelalte roluri apar cei mai buni actori ai Naţionalului. Regia a va semna d. Ionel Olteanu.

NOTE

A APĂRUT „INDREPTAREA" Nr. 5—6

Cunoscutul şi apreciatul hebdomadar timişorean „Indreptarea", tribună a intelectualilor din Banat, a apărut cu un număr deosebit de bogat, conţinând colaborări dintre cele mai preţioase.

Subliniem articolele: „Popularizarea ştiinţei" de prof. universitar Emil Pop, „Salonul oficial" de dr. Aurel Cosma, consilier ministerial, „Dietetica lui Pavel Vasici" de dr. Ii. Pocreanu, „Un interview cu d. general Const. Dolceanu, prefectul judeţului Timiş-Torontal", datorit d-lui Petru Sfeţca, „Solidaritatea socială" de dr. Al. Lambescu, „O faptă românească" de Adrian Brudariu, „Cele două corăbii" de Victor Eftimiu, „Manifestări artistice în Banat" de Ştefan Gomboşiu, „Turcia, ţară amică" de Oct. Metea, „Creatorul şi valorificarea istorică" de Velescu.

O seamă de note şi comentarii completează materialul numărului de faţă.

Revista „Indreptarea" se afirmă pe zi ce trece drept una dintre cele mai frumoase publicaţii ale provinciei.

CALENDAR

2 Martie 1863

Apare la Budapesta, sub direcţia bănăţeanului Iulian Grozescu revista literară „Speranţia", care însă în lipsă de sprijin din partea publicului românesc, după câteva numere, — pare-să că două, — îşi încetează apariţia, având aceiaşi soartă, ca şi „Strigoiul", foaie umoristică şi satirică, ce a apărut tot la Budapesta sub direcţiunea lui Emeric B. Stănescu. E interesant de ştiut, că după cum Iulian Grozescu era colaborator la „Strigoiul" lui Stănescu, tot asemenea şi Stănescu era principalul colaborator al revistei lui Grozescu. Ceeace însă trebuie înregistrat pentrd cunoaşterea începuturilor presei româneşti de dincoace de Carpaţi e că pe vremea aceia gazetăria era un apostolat, iar editarea unei publicaţii româneşti una dintre cele mai riscate întreprinderi. La spatele unei asemenea publicaţii nu stătea nicio editură bine dotată, nici o organizaţie politică, care se scoată publicaţia din impas. Tot în acelaş an mai face o încercare, tot la Budapesta, bănăţeanul Gheorghe Ardelean cu „Umoristul", care însă încetează după scurt timp. Singurul, care a reuşit în această materie a fost Iosif Vulcan cu „Familia" din Budapesta, mutată apoi la Oradea. Şi el a putut rezista numai datorită faptului, că avea întinse legături în ţara liberă şi pe lângă talentul de bun scriitor mai întrunea şi pe acela de bun organizator. Grozescu făcând gazetărie şi mai ales pe editor, trăind din banii primiţi de acasă din care mai rupea ceva pentru a plăti tipografia, din cauza mizeriilor îndurate a contractat o boală de plămâni, care l-a dus în mormânt la etatea de 33 de ani. Cam aceiaşi soartă au avut-o şi ceilalţi antemergători ai scrisului românesc de dincoace de Carpaţi. Observăm, că „Gazeta Transilvaniei" nu a apărut cu banii încasaţi dela abonaţi sau cetitori.

TRAIAN BIRAESCU

AL ZECELEA CONCERT SIMFONIC DIRIJAT DE D. PROFESOR GEORGE PAVEL LA IAŞI

D. George Pavel, prim dirijor al Operei Române din Cluj la Timişoara şi profesor la Conservatorul de Muzică şi Artă dramatică a dirijat în ziua de 20 l. c. al X-lea concert simfonic dat de Filarmonica Moldova la Iaşi.

La data aceasta s'a cântat şi o simfonie de Mircea Popa, care după cum suntem informaţi a avut un mare succes.

Foi volante

Durerea lor

A venit la mine cu sufletul îndoliat cernită copleşită de o durere care o depăşea o văduvă de război.

A venit să mă roage să-i găsesc undeva un loc ca să poată munci, să-şi câştige pâinea pentru ea şi părinţii soţului ei rămaşi fără nici un sprijin.

M'am simţit atât de mică, atât de neînsemnată în faţa marei ei dureri, încât am căutat zadarnic cuvântul care ar fi putut aduce o alinare a suferinţei, o mică, a neînsemnată mângâere.

Care este cuvântul care ar putea îmbărbăta? Cred că nici unul. Deşi cuvântul are uneori puterea să alunge norii, să liniştească apele sufletului, în faţa unei mari dureri puterea lui e prea mică.

Dar nu cuvântul trebue să ne apropie de acei care în marea şi dureroasa insângerare de astăzi şi-au sacrificat bărbaţii, copiii, părinţii, sănătatea.

Ei aşteaptă dela noi un ajutor real, un ajutor cu care să poate merge înainte.

Sunt atâtea văduve care au rămas fără un sprijin material, care vor să muncească.

Trebuie să le dăm această posibilitate fără să ne-o ceară mereu, fără să ne bată la uşă de sute de ori, fără să umilim.

Este o mare şi sfântă datorie a noastră.

MIA MARIAN JALEŞ

Actualitatea

IDEALUL MARESALULUI. Conducătorul Statului, fiindcă este conducător şi fiindcă este român, poartă în mintea sa imaginea românului nou — este românul, care se poate ridica deasupra sa. „In faţa primejduirilor, trebuie să ne ridicăm deasupra noastră". Acesta este postulatul neegalaţiunii desăvarşite în folosul şi pentru binele Patriei. Este cu totul insuficient, ca românii să ia la cunoştinţă acest deziderat al ţării luptătoare. In fiecare zi suntem chemaţi la jertfe, care sunt mici şi uşoare, fiindcă nu exprimă sacrificiul totale. Multele aşezăminte şi instituţii de binefacere cer — ca pe o fericire morală — să ne reducem la o viaţă modestă şi dedicată Oştirii. Acela se ridică deasupra sa, care se poate supune cu iubire poruncilor de ajutorare a nevoiaşilor, mai ales a răniţilor. Se apropie din nou ziua, când Timişoara va fi chemată la examenul de dărnicie. Ea este prea bogată, pentru a nu fi prima în înfăptuirea acestei virtuţi.

*

CONFERINŢE MUNCITORESTI. Ele se extind şi în orăşele mai mici din Banat. In Oraviţa, Lugoj, Caransebeş, în satele mari, unde muncitorii au o existenţă vădită — pretutindeni se ţin conferinţe prin care intelectualii patrioţi explică rostul muncitorului român în noul stat naţional şi creştin. Este de remarcat, că aceste conferinţe se desvoltă din ideia centrală, ideie modernă şi importantă, pe care a formulat-o insuşi Conducătorul Statului român, considerând pe muncitor ca ostaş al naţiunii române. Prin activitatea sa proprie şi cu ajutorul intelectual şi material, care i se dă, muncitorimea noastră se aşează vârtos pe principii de progres şi pe baza de înflorire culturală. El, muncitorul îmbogăţeşte Statul şi naţiunea cu munca sa, şi nu există în vremurile acestea nicio piedică de natură naţională ca alături de celelalte categorii conducătoare în stat, şi muncitorimea patriotică să fie în fruntea procesului de producţie mai ales în domeniul propriu al muncii naţionale.

*

GUVERNUL BADOGLIO. Ca urmare a Congresului dela Bari, partidele „eliberate" au pornit campania de răsturnare a guvernului Badoglio. In asta constă noul „constructvism" democratic al regimului politic, inaugurat de aliaţi. Dar ce stranie este situaţia acestui guvern. Nu se poate bizui pe formaţiunile politice din teritoriul „eliberat", care îl repudiază şi încearcă să-l răstoarne. Nu găseşte sprijin în oştirea italiană, care s'a risipit într'un mod condamnabil. Nu se bucură nici de graţia constantă a aliaţilor, în mâinile cărora acest guvern este guvern vasal. Iar d. Churchill în discursul său recent i-a cântat prohodul, deşi în chip foarte delicat. „După cucerirea Romei — a zis el — vom examina situaţia politică din Italia" — ceeace înseamnă demiterea forţată a guvernului Badoglio. Iată dece este întotdeauna preferabil şi demn conduita cavalerească chiar în adversităţile mari ale vieţii.

ORDINUL SUVOROV. Stalin distinge pe căpeteniile armatelor aliate cu ordinul Suvorov. Chiar el, dictatorul statului comunist, este cavaler al ordinului Suvorov a fost, după cum se ştie, generalisim al armatelor Ecaterinei a II. cea mai pasioasă imperialistă a Rusiei. Tot Suvorov a fost şef militar al contrarevoluţiei europene îndreptată împotriva celei din Franţa. El a înăbuşit lupta de libertate a Poloniei. El este figura cea mai reacţionară în oştirea istoriei a Rusiei. Şi este în statul sovietic patron al cavalerilor, cari excelează în devotament faţă de Stalin şi dictatura lui. Pe vremea lui Suvorov (1729—1800, comunismul nu se ivise nici măcar ca ideie în aspectul ei economic. Suvorov — împreună cu Cutuzov, Alex. Nevschi, patroni naţionali ai cavalerilor comunişti — înfăţişează negaţiunea absolută a marxsmului sovietic. Şi, totuşi, Stalin acceptă, ba chiar el singur crează aceste contradicţiuni. Asta înseamnă, că toate contradicţiile de principii de doctrină, de sentiment se rezolvă — prin practica lui Stalin — în menţinerea şi perpetuarea cu orice mijloc a dictaturii lui politice şi militare.

„Astra Bănăţeană" în pragul unei mari acţiuni

Infiinţarea Oficiului de Studii şi propagandă. Complectarea cadrelor. O universitate liberă.

La sediul Astrei Bănăţene a avut loc o şedinţă de comitet preşedinţia d. prof. Sabin Evuţian inspector general-şef şcolar, la care au luat parte: P. S. Sa Episcopul dr. Vasile Lazărescu, dr. Al. Marta fost rezident regal, dr. Gh. Ciupe inspector general administrativ, par. protopop dr. Patrichie Ţiucra, prof. univ. Victor Stanciu, dr. Buteanu inspector general sanitar, dr. Iosif Nemoianu directorul Centrului pentru ocrotirea copiilor, dr. Pocreanu, dr. Cigăreanu, prof. Atanasie Popa, Vichentie Ardeleanu, prof. Ilca secretarul Astrei Bănăţene şi d-na Mia Marian Jaleş.

Şedinţa a fost deschisă de d. prof. Sabin Evuţianu care a arătat necesitatea ca Astra Bănăţeană să se încadreze în marea acţiune de culturalizare a maselor, care preocupă atât de mult conducerea ţării, cu atât mai mult cu cât Astra are în această direcţie o cunoscută tradiţie.

In acest scop d-sa arată că s'a înfiinţat un oficiu de studii şi propagandă, cu a cărei conducere a fost însărcinat d. dr. Iosif Nemoianu, un adânc cunoscător al problemelor sociale din acest colţ de ţară.

D. Dr. IOSIF NEMOIANU luând cuvântul spune că acest oficiu are în primul rând o preocupare practică şi doreşte ca toate problemele care se desbat să trezească interesul maselor, numai aşa putându-se ajunge la o rezolvare a lor.

In acest oficiu sunt încadraţi tineri entuziaşti, fiecare fiind specializat în anumită direcţie. Deşi este o singură problemă care preocupă OCROTIREA FAMILIEI, ea trebue privită din punct de vedere biologic, sanitar, economic, juridic, moral religios, cultural, etc.

D. dr. Nemoianu afirmă că nu trebue să oprim trecerea poporului românesc dela o civilizaţie arhaică. la una nouă, căci aceasta este o evoluţie firească pe care trebue să se ţină cont. E bine de ştiut subliniază d-sa — că Banatul a trecut peste aşa zisa criză aşa încât nu ne rămâne decât să ajutăm, printr'o acţiune unitară mersul normal al acestei evoluţii.

D. SABIN EVUŢIANU aduce mulţumiri d-lui dr. Iosif Nemoianu pentru expunerea făcută, arătând că este prima dată când o problemă este studiată în toate aspectele ei, aşa cum este problema ocrotirea familiei.

D-sa îşi exprimă convingerea că societatea românească va da toţ sprijinul acestei acţiuni, alături de care în primul rând trebue să fie presa, menită a sublinia prin posibilităţile ei importanţa din punct de vedere naţional şi social a acestei probleme.

După aceste cuvinte d. Evuţianu prezintă comitetului pe d. MARIUS BUCĂTURĂ inspector cultural în Fundaţiile culturale Regale, care tot odată îndeplineşte şi misiunea de inspector al Astrei Bănăţene. Deasemeni prezintă şi pe d-na MIA MARIAN JALES, detasată din învăţământ la Astra Bănăţeană, având menirea de a conduce acţiunea de propagandă a acestei asociaţii.

In legătură cu aceasta aduce mulţumiri d-lui ministru I. C. Petrescu care a înţeles necesitatea de a detasa aceste tinere şi capabile elemente în cadrele Astrei Bănăţene, exprimându-şi convingerea că acţiunea lor va fi rodnică.

Face deasemeni cunoscut comitetului încadrarea corului Vidu ca organ al Astrei.

INFIINŢAREA UNEI UNIVERSITĂŢI LIBERE PENTRU MUNCITORI

Trecând la o altă problemă, d. Evuţianu arată necesitatea înfiinţării unei universităţi libere pentru muncitori, universitate care este de altfel pe cale de realizare.

Cu studierea acestei probleme a fost însărcinat d. prof. Ştefan Ardeleanu directorul Liceului Industrial, urmărindu-se înfăptuirea cât mai urgentă a acestei universităţi.

Ideea înfiinţării unei universităţi libere muncitoreşti, a pornit dela constatarea că elementele muncitoreşti sunt foarte slab pregătite fapt constatat cu ocazia diferitelor examene de calificare.

Numărul impresionant de muncitori pe care-l are Timişoara impune soluţionarea cât mai neîntârziat a problemei, adică începerea cursurilor, care vor fi serale.

D. ing. Ardeleanu şi-a luat angajamentul ca până când universitatea liberă muncitorească nu va avea posibilitatea să trăiască pe picioarele ei, Şcoala Tehnică Industrială din Timişoara să-i stea în ajutor cu personalul didactic, punând la dispoziţie săli de cursuri, ateliere cu tot utilajul şi o sală de conferinţe.

In încheere d. insp. Evuţianu spune că şi marea industrie va da sprijinul.

PROCURAREA UNUI APARAT CINEMATOGRAFIC SONOR

Pentruca acţiunea Astrei Bănăţene să poată pătrunde cât mai adânc în mase, d. Evuţianu arată că Astra Bănăţeană a făcut toate sacrificiile pentru a procura un aparat cinematografic sonor, precum şi un mare număr de filme ştiinţifice şi documentare, care va însoţi pe conferenţiari în satele unde vor merge.

Acest aparat a fost procurat dela Ministerul Propagandei care l-a pus la dispoziţie Astrei cu un preţ foarte redus faţă de valoarea lui real, fapt pentru care aduce mulţumiri Ministerului.

I.

La aceste discuţiuni au luat cuvântul d-nii: P. S. S. Episcopul dr. Vasile Lăzărescu al Timişorii, dr. Al. Marta, dr Victor Stanciu, prof. Atanasie Popa, etc.

Pentru Catedrala din Timişoara

Asociaţia Meseriaşilor, Comercianţilor, Industriaşilor şi Muncitorilor Români din Timişoara, ţinându-şi adunarea generală — Duminecă, la 27 Februarie 1944 — la propunerea preşedintelui dr. ing. Aurel Bărglăzan, a deschis o listă de subscripţie pentru terminarea lucrărilor Catedralei ortodoxe române.

Au contribuit domnii dr. Nicolae Ogrin, preşedintele secţiei comercianţilor şi Toma Surlaş, comerciant cu câte 50.000 lei fiecare. Dr. ing. Aurel Bărglăzan, preşed. Asociaţiei cu 20.000 lei. Adrian Mârzea, comerciant, Ştefan Peneş, secretarul Centralei Reuniunilor, Stoica Nicolae, măestru tipograf, Gheorghe Rusu, maestru tinichigiu, Vasilie Stan, comerciant, Lazar Constantin, maestru pantofar, Aiudean Cornel, maestru pantofar şi Octavian Ţăran, comerciant, cu câte 10.000 lei. Firma Simicin, Toacă şi Drăgan, comercianţi, 15.000 lei. Vasilie Pop, maestru tăetor de pile, Aiudean Octavian, maestru croitor, Bran Ioan, comerciant, Margan Ioan, preşedintele Camerii de Muncă, Mandravel Sebastian, maestru compactor, Raica Mihai, restaurator, Madincea Coriolan, comerciant, Duma Ioan meseriaş, Golban Ioan comerciant, Macavei Petru comerciant, Voin Trifu maestru pantofar, Valer Stoici, angajat comercial, Barbu Ana comerciantă, Cioplea Vasilie maestru croitor şi Leu Grigorie comerciant, cu câte 5000 lei fiecare. Mureşan Ilie maestru pantofar şi Libăr Alexandru, maestru pantofar cu câte 3000 lei fiecare. Hopârtean Sofron comerciant, Brădean Alexandru, comerciant, Tămaş Ioan, maestru croitor, Moldovan Nicolae, maestru ceaprazar, Dumian Petru, maestru croitor, Curta Aurel, maestru croitor şi Viţelaru Iosif, comerciant, cu câte 2000 lei fiecare. Sofia Dumitru, comerciantă şi Boţa Ioan, muncitor, cu câte 1000 lei fiecare şi Barbeş Pavel muncitor cu 500 lei.

Rezultatul primei subscripţii pentru Catedrala Română din Timişoara este de Lei 312.500, adecă Treisute douăsprăzece mii cinci sute Lei, sumă semnată de 39 membrii.

In complectare menţionăm:

— că unii dintre contribuabili arătaţi mai sus, au mai donat şi alte sume pentru Catedrală;

— că lista de contribuţii benevole rămâne deschisă şi se găseşte la casierul Asociaţiei, d. Adrian Mârzea, comerciant de încălţăminte, Piaţa I. C. Brătianu Nr. 3;

— că domnii Comercianţi, Industriaşi, Meseriaşi, Funcţionari particulari şi Muncitori Români, care doresc să contribue la terminarea Catedralei, sunt rugaţi să semneze pe lista Asociaţiei, care să găseşte la d. Adrian Mârzea, la adresa arătată mai sus.

APEL CĂTRE JURIŞTII BANATULUI

Atingând tirajul de 17.000 exemplare zilnic, ziarul „DACIA" se dovedeşte a fi cetit, căutat. Străduinţele noastre de fiecare zi, pentru a redacta cât mai îngrijit acest ziar, au un ecou crescând, în massa românească.

Fireşte că nu ne-am epuizat năzuinţele şi suntem mereu preocupaţi de a complecta şi a desvolta paginile ziarului, îmbrăţişând astfel complexitatea problemelor care animă viaţa românească la graniţa de vest. In acest sens tindem aşa zicând la o stilizare a fiecărei pagini.

Astfel, provincia îşi are zilnic pagina ei. Viaţa economică la fel. Evenimentele şi problemele culturale se seriază zilnic în pagina a doua.

Săptămânal omagiem eroismul românesc dovedit în cele mai grele încercări.

Tot săptămânal vom da pentru fraţii noştri refugiaţi din Ardealul de Nord o întreagă pagină, redactată de însişi distinşii lor reprezentanţi.

Ne gândim însă şi la problemele juridice, la importanţa lor deosebită în viaţa noastră de toate zilele.

Unificarea legislativă, apoi starea de războiu, necesită o cunoaştere a diferitelor legi, adecă o popularizare a textelor rigide şi în mare majoritate necunoscute de mulţime.

Deaceea am luat iniţiativa redactării unui „colţ juridic", făcând apel la dovedita pricepere şi competinţă a juriştilor Banatului, a căror colaborare o solicităm.

La acest „Colţ juridic" urmează a fi tratate pe înţelesul tuturor problemele care preocupă viaţa juridică, precum şi toate textele de legi şi decizii mai interesante, ziarul, servind astfel ca un ghid necesar şi util.

Nădăjduim că acest apel va găsi în lumea juriştilor noştri ecoul cel adevărat. Colaborarea Domniilor Lor, onorând paginile ziarului „DACIA", va mări insuşi prestigiul noţiunii de jurist

C. MIU-LERCA

PAGINA

AGRICULTURĂ COMERŢ INDUSTRIE — FINANŢE MESERII LEGI-DECIZII

AGENDA

Termene

14 Martie 1944

— *Incepe concursul la Sibiu pentru postul de medic şef laborator la Institutul de igiena şi sănătate publică.*

— *Examenul învăţătoarelor de grădini de copii pentru candidatele dela centru Timişoara.*

25 Martie 1944

— *Administraţia Comercială M. A. T. a prelungit până la această dată termenul pentru prelucrarea borhotului de prune.*

Licitaţii

3 Martie 1944

— La Atelierul Central de Confecţiuni al Armatei pentru vânzarea aproximativă a 20.000 kg. deşeuri (resturi) noi de pânză albă.

— La Direcţiunea Generală a Monitorului Oficial şi Imprimeriilor Statului pentru procurarea a 2 camionete de 3000 kg. greutate utilă şi 1 camioneta de 2000 kg. greutate utilă.

4 Martie 1944

— La Direcţiunea X. regională silvică Lugoj, şi la Ocolul silvic Berzasca, jud. Caraş, pentru:

a) Apropiatul şi încărcatul pe vagonete C. F. R. a cca. 1500 mc. lemn de lucru şi cherestea, preţul de strigare este de lei 1100 pe mc.

c) Idem pentru 500 mc. din parchetul 6 Camenţa, preţul de strigare este de lei 930 pe mc.

Mişcarea firmelor

— *Prima Fabrica de Ţigle şi Cărămizi „Bohn" Soc. an. Jimbolia* a majorat capitalul social dela Lei 20 milioane la Lei 40 milioane.

— *Convocări.* Banca de Credit Soc. p. A. din Săcălaz a convocat adunarea generală pe ziua de 12 Martie 1944. Prima Cassă de Păstrare din Neudorf se va ţine a 36-a adunarea generală ordinară în ziua de 12 Martie a. c.

— *Firma „Vopsitoria Timişoreană"* S. A. Teftag, Timişoara, a închis bilanţul pe 1943 cu un beneficiu de lei 238.447.

— *Firma „Jörg"*, Fromagerie p. a. Liebling, la Oficiului registrului comerţului s'a înscris calităţii de membru în consiliul de administraţie a d-lui Matei Weismüller, de procuristă a d-nei Magdalena Reiszer Barth, de conducător al sucursalei din Bucureşti a d-lui Tudor Moise Stan, de cenzor a d-nei Wilhelmina Grassel, de cenzor supleant a d-nei Hilde Inn.

— *Firma „Crinul" Industria Ceramică Română* S. A. din Timişoara, s'a aprobat bilanţul pe 1942 cu o pierdere de lei 26,066.768. Membrii în consiliul de administraţie d-nii: Rafiroiu Remus preşedinte şi administrator delegat; dr. Ciucur Coriolan şi administrator delegat; ing. Dumitru Scrbănescu, dr. Sever Ispravnic: cenzori: d-nii: Marian Roman, Tit Silviu, supleant Simion Oştean, director tehnic dr. Victor Fătu, director administrativ Murgu Petru. Capital social 10 milioane lei.

Declararea stocurilor de făină

Cu începere dela 28 Februarie a. c. preţurile maximale de vânzare ale derivatelor care rezultă din măcinarea grâului se modifică şi fiecare întreprindere care are astfel de derivate este obligată în interesul ei, de a se interesa care sunt preţurile noui.

Având în vedere aceste modificări oricine va deţine în scop de comercializare sau prelucrare în depozit în ziua de 27 II. ora 24 o cantitate mai mare de 100 kgr. făină albă sau gris, este obligat să declare stocul de făină albă şi populară sau gris până la 10 III la Administraţia Financiară, biroul taxelor de Consumaţie, iar cei din provincie la percepţia respectivă deasemeni se vor declara de către destinatari şi cantităţile de făină albă sau gris, aflate în curs de transport la data de 28 II. 1944 ora 24.

Declaraţiile morilor comerciale vor fi vizate de agenţii de control.

Deţinătorii de făină albă şi gris vor plăti pentru cantităţile declarate la Administraţia Financiară sau la percepţia respectivă diferenţa de preţ.

a) Morile comerciale lei 15,13 per kg.

b) Toţi ceilalţi deţinători lei 16,21 per kgr.

Plata diferenţelor se va face: Morile comerciale în trei rate egale începând cu luna Martie, iar toţi ceilalţi deţinători vor plăti diferenţele până la 31 Martie 1944. Sumele din diferenţe se vor vărsa la Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni.

Oricine va deţine în scop de comercializare sau prelucrare, în ziua de 27 Februarie ora 24 o cantitate mai mare de 100 kgr. făină populară de grâu, au dreptul la o diferenţă de preţ, care la morile comerciale este de lei 0,66 de kg. iar la ceilalţi deţinători de 0,70 lei de kg.

Aceste diferenţe se vor declara la Administraţia Financiară locală sau la percepţia fiscală făina populară avută în stoc la 27 Februarie ora 24.

Declaraţiile morilor comerciale vor fi vizate de exactitate şi de agenţii de control.

După terminarea operaţiunilor de compensare şi restituire, sumele rămase din fondul constituit la depuneri, se vor face venit la Stat la art. bugetar 18. bugetul ordinar.

INFORMAŢIUNI

× **MĂSURI DE PRECAUŢIE CONTRA CARTOFILOR INFECTAŢI.** Ministerul de Agricultură a luat măsuri în contra introducerii în ţară a cartofilor infectaţi cu putregaiul buterian. Toţi cartofii proveniţi din import trebue să fie însoţiţi de un certificat filosanitar.

× **TRAGEREA TITLURILOR SUBSCRISE ÎN BAZA BONURILOR DE RECHIZIŢIE.** Amortizarea titlurilor Imprumutului Reîntregirii 1941 emise pentru bonurile de rechiziţie se va face în acelaş număr de trageri ca şi cele emise pentru subscripţiile cu numerar, concentrate într'o singură tragere, care va avea loc în luna Februarie 1944.

× **REGULAMENTAREA PROFESIUNII INDUSTRIALE.** Monitorul Oficial de eri publică decretul lege prin care dispoziţiile derogative la art. 29 din decretul lege pentru reglementarea calificărilor profesionale la industrie din 18 Iulie 1942 pentru obţinerea cărţii de meşter prin examen prevăzute de art. 76 din acelaşi decret-lege, se prelungesc pe toată durata războiului şi încetează după trei luni dela trecerea armatei pe picior de pace.

× **TRAGEREA TITLURILOR SUBSCRISE IN BAZA BONURILOR DE RECHIZIŢIE.** Amortizarea titlurilor Imprumutului Reîntregirii 1941 emise pentru bonurile de rechiziţie se va face în acelaş număr de trageri ca şi cele emise pentru subscripţiile cu numerar, concentrate într'o singură tragere, care va avea loc în luna Februarie 1944.

× IN CURÂND va apare o lucrare interesantă şi preţioasă pentru toţi contribuabilii datorită d-lui Const. Givulescu, agent de control principal la Administraţia Financiară din Timişoara, intitulată: „Taxele de consumaţie şi tehnice produselor supuse acestor taxe".

× PREŢUL MAZĂREI. Mazărea colectată pentru export de Institutul naţional al cooperaţiei şi Uniunea sindicatelor agricole sub preţul de Lei 280.000 vagonul, se va vărsa la dispoziţia ministerului de finanţe diferenţa în minus.

× **BLOCAREA FERULUI VECHI.** Ministerul Inzestrării Armatei şi Producţiei de război, a interzis licitaţiile pentru procurarea sau vinderea de materiale feroase vechi, deoarece toate aceste materiale sunt blocate şi se distribue de M. I. A. P. R. prin deciziuni ministeriale lunare. Fierul nou se poate cumpăra la licitaţie dar în limita plafonului preţului Oficial

× PUEŢI PENTRU COMUNE, GRATIS. Organele locale silvice au hotărât ca să dea comunelor pueţi de diferite esenţi comunelor cari doresc ca să-şi facă pentru higienă lor parcuri. Deoarece timpul prielnic pentru sădirea pueţilor comunale pot cere astfel de pueţi.

× LÂNA SE PREDA NUMAI LA MAGAZIA CAMEREI AGRICOLE. Deoarece o seamă de crescători de oi cari au întârziat cu predarea lânei pe care o aduc acum la Timişoara, se prezintă cu ea la sediul Sindicatului Agricol din Timişoara-Cetate, instituţia amintită instiinţează că aceasta se poate preda numai la Magazia Camerei de Agricultură din Iosefin, Str. Tudor Vladimirescu (malul Begheiului).

× FABRICAREA SULFATULUI DE CUPRU CONTINUĂ. Sindicatul Viticol din Timişoara a distribuit până acum 3 vagoane de sulfat de cupru pentru viticultori. Fabricaţia continuă la Fabrica „Timiş", iar viticultorii vor primii cantităţile de cari au nevoie în felul cum au depus banii la Sindicat.

× NU SE PUN ÎN VÂNZARE DECÂT VIŢE ALTOITE DE CL. I. Ministerul Agriculturii face cunoscut tuturor viticultorilor care au nevoie de viţe altoite pentru înlocuiri de lipsuri, refaceri sau plantaţiuni din nou, că conform D. Lege din 1941 pepinieriştii viticoli nu pot pune în vânzare decât viţe de cal. I. adică: cu sudură completă, lăstar de cel puţin 20 cm. cu 5—6 fire la rădăcină. grosimea de cel puţin 8 mm. perfect sănătoasă şi cu soiul garantat. Pepinieriştii sau vânzătorii de viţe care nu vor respecta aceste cerinţi vor fi pedepsiţi conf. D. L. mai sus arătat.

Ţărani români! Cumpăraţi-vă articolele de tinichigerie gata sau de comandă, la

RUSU GHEORGHE

TINICHIGIU ROMAN

lucru bun şi ieftin. Timişoara IV, Strada I. Văcărescu Nr. 33

Inreg. Cam. de Muncă nr. 41/499/942 1635-1

LEGI=DECIZII

Revertoriu

— *Legea Nr. 94* pentru transformarea unor conferinţe în catedre dela Facultatea de medicină din Cluj Sibiu. (Monitorul Oficial Nr. 43 din 21 Februarie 1944).

— *Regulament Nr. 8* pentru aplicarea legii Nr. 634 din 23 Septemvrie, pentru utilizarea personalului în intreprinderi. (Monitorul Oficial Nr. [illegible]—1944).

Texte-Comentarii

CONVENŢIILE INTRE M. A. T. ŞI INTREPRINDERILE PARTICULARE NU SUNT SCUTITE DE IMPOZITUL PROPORŢIONAL

Comisiunea Centrală a Timbrului a dat următoarea deciziune din 11 Ianuarie 1944: Potrivit dispoziţiunilor art. 104 al. 2 din legea Monopolului vânzării spirtului şi beuturilor spirtuoase, sunt scutite de plata oricăror dări, taxe sau impozite, Stat, judeţ sau comună şi orice instalaţie de stat, numai imobile, stabilimentele, fabriciile, distilerile, depozitele, oficiile de vânzare şi vehiculele cu tracţiune mecanică sau animală, ce aparţin Administraţiunei Monopolului.

In consecinţă, convenţiile încheiate între Administraţie şi intreprinderile particulare, pentru vânzarea produselor sale în schimbul unei remize şi prime, urmează că datoresc impozitul proporţional prevăzut de art. 15 par. 4 din legea Timbrului.

Că argumentul invocat, că asemenea acte ar fi scutite de plata oricărui impozit de timbru proporţional, în baza art. 22 par. 48 lit. 1 din legea timbrului, prin care se prevede că sunt şi rămân scutite actele si cererile prevăzute în legile de organizare a Mon. Statului, este nefondat, întrucât prin acest text nu se edictează scutiri cu privire la aceste legi ci se menţin numai scutirile prevăzute în ele.

INDEMNIZATIILE CE VOR PRIMI PROFESORII UNIVESITARI, PROFESORII SI FUNCTIONARII CARI PREDAU CURSURI LA SCOLI TEORETICE SAU TECHNICE

Monitorul Oficial din 24 Februarie publică următoarea dicizie:

ART. 1. — Dispoziţiunile art. 8, litere d şi i, din jurnalul Consiliului de miniştri Nr. 203 din 31 Martie 1943, publicat în Monitorul Oficial Nr. 84 din 9 Aprilie 1943, se modifică după cum urmează:

e) Profesorii universitari sau secundari, precum şi funcţionarii publici ce nu fac parte din învăţământ, care în afară obligaţiunilor lor legale, predau cursuri la şcoli teoretice sau tehnice înfiinţate pe lângă ministere sau instituţiuni autonome, vor primi pentru ora predată lei 600 profesorii universitari şi lei 500 profesorii secundari şi funcţionari publici.

Profesorii şi funcţionarii publici care predau asemenea cursuri nu pot fi plătiţi în cursul unei luni decât pentru cel mult 20 ore de curs, chiar dacă sunt obligaţi a presta mai multe ore:

d) Ofiţerii de poliţie, detectivii, agenţii de poliţie şi şefii de detaşamente dela Siguranţa Generală a Statului şi prefectura poliţiei Capitalei lucrând pe teren, o indemnizaţie de maximum lei 3300 lunar celor care prestează serviciul în Bucureşti şi de maximum 2100 lei lunar celor care prestează serviciul în provincie:

i) Medicii care dau consultaţiuni la domiciliul functionarilor bolnavi pe bază de ordine de serviciu, 300 lei pentru fiecare vizită la domiciliul bolnavului.

Dispoziţiunile prezentului jurnal intră în vgoare cu începere dela data de 1 Februarie 1944.

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOŢI

— **DIZERTAŢIA RECTORULUI TEOLOGIC DELA BLAJ.** D. Rector al Seminariului Teologic din Blaj despre care am anunţat că se află la Timişoara la sfârşitul săptămânei trecute, a ţinut cu studenţii într'un cadru restrâns în amfiteatrul „Traian Lalescu" o dizertaţie aducând lămuriri asupra unor dubiuri din trecutul creştinilor.

— **UN CÂNTAREŢ GERMAN INVITAT SĂ CÂNTE LA OPERA NOASTRĂ.** Opera Română din Cluj-Timişoara a intrat în legătură cu basul german Matias Mrakitsch dela Opera din Frankfurt. Apreciatul cântăreţ a fost învitat să cânte în două spectacole, cari urmează să fie determinate, în calitate de oaspe. Basul Matias Mrakitsch, care e bănăţean dela Periam, a fost remarcat la noi în ţară cu ocazia turneului Operei din Frankfurt la Bucureşti.

— **PRELUNGIREA TERMENULUI PENTRU REGLEMENTAREA CETĂŢENIEI LOCUITORILOR DIN BASARABIA ŞI BUCOVINA DE NORD.** Termenul prevăzut pentru reglementarea cetăţeniei locuitorilor din Basarabia şi Bucovina de Nord se prelungeşte cu 6 luni, începând dela data de 4 Martie 1944. Acest termen poate fi prelungit cu încă 6 luni prin jurnal al Consiliului de Miniştri la propunerea ministrului de justiţie.

— **TAXA DE INTREŢINERE IN ORFELINATELE C. F. R.** Direcţia asistenţei C. F. R. face cunoscut personalului ceferist activ, care are copii internaţi în orfelinatele şi căminele căilor ferate, că taxele de întreţinere sunt: Pentru cămin: lei 400 de copil. pentru personalul activ, cu salariul bugetar până la 10.000 lei lunar. Lei 600 de copil pentru personalul activ cu salariul bugetar până la 18.000 lei lunar. Lei 800 de copi pentru personalul activ cu salariul bugetar dela 18.000 lei în sus. Pentru orfelinat: Lei 1500 de copil. Taxele se vor plăti cu anticipaţie, în primele zile ale lunii în curs, la casa staţiei unde părinţii au domiciliul sau fac serviciul — cu chitanţe de venituri extraordinare, în care se va specifica „Taxe de întreţinere în Cămine şi Orfelinate".

— **DNA VALERIA VÂRTACIU,** a fost numită împiegat la Oficiul de Plasare din Jimbolia pe data prezentării la post.

— **PREGĂTIREA DE IMPIEGAŢI COMERCIALI.** In ziua de 20 Martie a. c. se va ţine examen de admitere pentru şcoala medie de comerţ din Bucureşti, care pregăteşte împiegaţi comerciali în specialitatea de declaranţi vamali necesari direcţiunii comerciale. Examenele se vor ţine la Bucureşti: localul şcoalelor profesionale, Calea Griviţei 343, pentru 40 locuri; la Iaşi, Timişoara şi Arad, la direcţia şcoalelor profesionale pentru câte 20 locuri. Condiţiile de înscriere şi de admitere în aceste şcoli sunt afişate la sediul şcoalelor profesionale c. f. r. şi publicate în Foaia Oficială Nr. 1525.

— **NOUL SUBADMINISTRATOR LA CĂMINUL DE UCENICI Nr. 3 DIN TIMIŞOARA.** D. Souca Ion a fost numit subadministrator la Căminul de ucenici din Timişoara.

— **SERVICIILE DIVINE IN BISERICA ORTODOXĂ CATEDRALA DIN CARANSEBEŞ PE LUNA MARTIE.** Duminecă 5 Martie 1944 servesc: Prot. Isaia Suru, Prot. Teodor Roşca, Pr. Traian Dobromirescu, Diacon Virgil Turcan şi diacon Iulian Lăzărescu. Predică: Diacon Virgil Turcan. Duminecă, 12 Martie 1944 servesc: Prot. Dr. Zeno Muntean, Prot. Teodor Roşca şi Pr. Aurel Stupariu, Diacon Emilian Guliman şi Diacon Efimie Sârbu. Predică: Dr. Zeno Muntean. Duminecă, 19 Martie 1944: Prot. Isaia Suru, Prot. Teodor Roşca şi Pr. Traian Dobromirescu Diacon, D. Bălan şi Horia Şdicu. Predică: Prot. Isaia Suru. — Bunavestire, 25 Martie 1944: Prot. Isaia Suru, Prot. Dr. Petru Răzuş şi Pr. Traian Dobromirescu, Diacon Iulian Lăzărescu şi Emilian Guliman. Predică: Prot. Dr. Petru Răzuş. Duminecă, 26 Martie 1944: Prot. I. Suru, Pr. V. Tursa, Pr. O. Tursa, Pr. T. Dobromirescu, Diacon E Sârbu şi I. Capotescu. Predică: Pr. Cet. Tursa.

— **NICULESCU-BASU VA CÂNTA LA TIMIŞOARA.** In zilele de 20 şi 22 Martie Opera Română din Cluj-Timişoara va da două reprezentaţii extraordinare cu operele „Barbierul din Sevilla" şi „Faust", având concursul ilustrului cântăreţ român Niculescu-Basu.

— **CONCURS DE CONTABIL ŞI IMPIEGAT LA POLITEHNICA.** La Politehnica din Timişoara se ţine al doilea concurs pentru ocuparea posturilor de contabil şi impiegat pe ziua de 4 Martie orele 8,30 în localul Rectoratului Bul. Mihai Viteazul Nr. 2. Cei care doresc să ocupe acest post să depună cereri cu acte în regulă până la 3 Martie, făcând dovada că au ca studii cel puţin Liceul Comercial.

— **SERBARE CULTURALĂ.** Corul „Unirea" de sub preşedinţia dlui Gh. Petcu, a avut eri în Palatul Cultural din Ronaţ o frumoasă serbare artistică-culturală, la care a asistat un numeros public.

— **CONSFATUIREA ŞEFILOR DE OCOALE AGRICOLE LA CAMERA DE AGRICULTURA TIMIŞOARA.** In ziua de 28 Februarie a. c. la Camera de Agricultură Timişoara a avut loc consfătuirea cu şefii de ocoale agricole din judeţul Timiş-Torontal. La ordinea de zi diferite chestiuni de serviciu în vederea campaniei de primăvară. Consfătuirea a fost precidată de dl dir. ing. Ion Martin.

— **CONCERT LYA HUBIC.** Dşoara Lya Hubic, apreciata soprană a Operei Române din Cluj-Timişoara va da un concert în ziua de 6 Aprilie, cu concursul dnei Silvia Florea Soltischi. La pian din Chioreanu Vom da la timp amănunte asupra programului.

— **TRANSFERARE.** Domnişoara Mihalache Marta şi d. Opriş Luca se transferă dela Primăria Arad la Comitetul Municipal de Patronaj Arad.

— **SALARUL PROFESORILOR SUPLINITORI.** Potrivit rezoluţiei Ministerului Culturii Naţionale, se aprobă salarizarea cu cota de 80 la sută din catedra întreagă, a profesorilor suplinitori cu examen de capacitate, numiţi în locul profesorilor detaşaţi sau în concediu, a căror catedră e compusă numai din 14 ore în loc de 15 ore.

— **ACŢIUNEA HIDRAULICĂ IN JUDEŢ.** In vederea începerii lucrărilor de primăvară, atât la Serviciul Apelor, cât şi la Sindicatele hidraulice din Timşoara, se pregătesc planurile pentru nouile lucrări ce se vor începe şi pentru continuarea celor începute. Dl ing. şef Sava lucrează atât cu inginerii Serviciului cât şi cu inginerii dela alte servicii la coordonarea lucrărilor.

— **INDEMNIZAŢII PENTRU FUNCŢIONARII POLIŢIENEŞTI.** Ofiţerii de poliţie, detectivii, agenţii de poliţie şi şefii de detaşamente dela Siguranţa Generală a Statului şi Prefectura poliţiei Capitalei, lucrând pe teren au o indemnizaţie de maximum 3.300 lei lunar celor care prestează serviciul în Bucureşti şi de maximum 2.100 lei lunar celor care prestează serviciul în provincie.

— **COSTUL VIZITEI MEDICALE PENTRU FUNCŢIONARI.** Medicii care dau consultaţii la domiciliul funcţionarilor bolnavi pe bază de ordine de serviciu, primesc 300 lei pentru fiecare vizită la domiciliu.

— **RECUNOAŞTERI DE CANTAREŢI BISERICEŞTI.** D. Diacon Emilian Guliman a fost numit în postul II, cântăreţ la catedrala Episcopală din Caransebeş; Artenie Scrum la Freidorf jud. Timiş-Torontal şi Liubomir Ardelean la Orşova-Severin.

— **D. MATEESCU TITUS,** agent de control principal, se transferă, în interesul serviciului, dela controlul cazanelor din judeţul Severin, în funcţia de administrator al fabricei de spirt a Statului din com. Iosăşel jud. Arad.

— **INVĂŢĂTORI INAINTAŢI GR. I.** In urma avizului Inspectorilor generali, Ministerul Culturii Naţionale a înaintat la gr. I. pe următorii învăţători: Jud. Arad: Vasco Mihai, Ţipari; Bugă Petru, Mişca. Judeţul Bihor: Lile Florica: Gruilung; Chirilă Ana Tielecuş; Turlă Dumitru Cociuba Mare, Buzuloiu Constantn, Felcheriu.

— **POST VACANT.** La Facultatea de Agronomie din Timişoara se poate ocupa prin transferare un post vacant de administrator de institut (şef de birou), salariu lunar net de 16.535 lei, plus sporurile de familie.

— **CONFERINŢA LA LECTORATUL GERMAN.** Miercuri, 1 Martie a. c. are loc la Lectoratul German din Timişoara, Bul. Regele Mihai 8, conferinţa de încheere a seriei de conferinţe despre reformaţie, cu titlul: „Die Reformation in der ausserdeutschen Ländern Europas und die Reichsidee Karls V."

— **EXAMENELE DE DEFINITIVAT ŞI DE GRAD II AL INVAŢĂTORILOR GERMANI.** Prin deciziunea Nr. 36.735/432 a Ministerului Culturii Naţionale s'a aprobat datele ţinerii examenului de definitivare şi de înaintare la gradul II pentru învăţătorii din învăţământul german care au împlinit la 1 Septemvrie 1943, condiţiunile prevăzute de legea învăţământului german, cu următoarele sesiuni: în Aprilie 1944 cu începere dela 20 ale lunii, pentru examenul de gradul II, în Iulie 1944 cu începere dela 15 ale lunii pentru examenul de definitivare. Cererile atât pentru examenul de gr. II, şi pentru definitivat se vor înainta până la 15 Martie 1944.

— **CLASE EXTRABUGETARE PENTRU ELEVII REFUGIAŢI DIN BUCOVINA şi BASARABIA.** In cazul când se cer transferări ale elevilor din şcoalele secundare din Bucovina şi Basarabia, Ministerul Culturii Naţionale aprobă înfiinţarea de clase extrabugetare la şcolile din regiunea Timişoara.

— **DESCHIDEREA EXPOZIŢIEI ATELIERELOR COMUNALE.** Expoziţia produselor atelierelor şi întreprinderilor com. din jud. Timiş-Torontal se va deschide Miercuri 1 Martie în noul Palat al Prefecturii judeţului, etaj. II, la orele 11, în prezenţa autorităţilor. Expoziţia care va fi deschisă până la 31 Martie c. va putea fi vizitată de public în fiecare zi între orele 10—14 şi 16—18.

— **NUMIRE.** Se recunoaşte pe data 15 Februarie 1944, numirea preotului Eugen Popovici la parohia Valea Mare jud. Severin; ieromonahului Irineu Holban la parohia Zorile-Copăcele jud. Severin; ieromonahul Epifanie Gârştea la Schitul Armeniş judeţul Severin.

— **NOUA REPARTIŢIE A SUBINSPECTORILOR ŞCOLARI.** Ministerul Culturii Naţionale a făcut următoarea repartiţie a subinspectorilor şcolari din regiunea Timişoara. **Jud. Timiş-Torontal:** Săvoaia Gheorghe plasa Centrală, Bagiu Nicolae Periam; Voin Martin Deta; Taban Petru Ciacova; Vasiliu Vasile Giulvăz. **Judeţul Arad:** Roşca Florea girează plasa Ineu; Gâdea Ion Târnova; Radu Dimitrie Gura-Hont. **Jud. Bihor:** Mihuţia Gavril Beiuş; Aron Ion, Ceica; Cioară Aron, Tinca; Bucurean Graţian, Beliu. **Jud. Caraş:** Const. Arcan, Moldova Nouă; Bena Petru Sasca; Grecu Achim Reciţa-Bocşa; Ivanov Ilie Bozovici. **Jud. Severin:** Linţia Nicolae, Caransebeş; Muntean Ion Lugoj; Enăşescu Ion Balinţ.

— **REINTOARCERI LA CREDINŢA STRĂMOŞEASCĂ.** Locuitorii Lugojan Simion predicator baptist şi soţia sa Elena, Magu Maria şi Cornelia, Ianculescu Carolina, Lupescu Maria, Dimitrie Lupulescu, Anton Lupulescu, Cornel Bireescu, Cornelia Bireescu, Căprariu Gheorghe, Ionatan Căprariu, Moise Căprariu, Simon Căprariu, Partenie, Căprariu Dănilă Căprariu, Gheorghe Căprariu, Suciu Cleopa, Popovici Ştefan, Ştirban Ion şi Barbu Anton, din com. Crivina de jos, jud. Severin, s'au reintors la credinţa creştină ortodoxă, după ce, câtva timp au rătăcit în secta baptistă. Scriem această ştire dându-i drept exemplu şi celorlalţi câţiva români bănăţeni care mai rătăcesc încă în secte religioase.

FAPTE DIVERSE

Un interesant proces de şantaj

Secţia IV. a Tribunalului Timiş-Torontal a judecat zilele acestea un interesant proces de înşelăciune şi şantaj.

Inculpaţii: Henţia Petru de 19 ani originar din Sibiu, fost elev cl. IV Liceul Loga şi Lăzăreanu Gheorghe, din Timişoara, Str. Simion Barnuţiu 25, au fost acuzaţi că în primăvara anului 1941 au şantajat pe Liviu Săvulescu din Timişoara, elev al Liceului Loga. Astfel, Henţia Petru l-a anunţat pe colegul său Săvulescu că are de vânzare un revolver, cerându-i pentru el 1500 lei. Săvulescu s'a declarat amator să-l cumpere însă i-a spus lui Henţia că nu are momentan banii necesari. A doua zi Henţia i-a arătat lui Săvulescu un proces verbal din care reesea că el, Henţia, a fost prins de organele militare cu revolverul şi la interogatoriul ce i s'a luat a declarat că urma să vândă revolverul lui Săvulescu. Pentru procesul care trebuia să se judece, urmând ca el să-şi retragă reclamaţia, Henţia a cerut lui Săvulescu bani. Acesta a adus de acasă 7000 lei, din care i-a dat lui Henţia 3000 lei. Pentru a putea stoarce şi cele patru mii de lei rămase, Henţia l-a luat în combinaţie şi pe Lăzăreanu Gheorghe, care s'a prezentat peste câteva ore cu copia unei alte declaraţii în legătură cu vânzarea revolverului, cerând pentru muşamalizare şi restul de 4000 lei.

Continuând şantajul în serie, Henţia a storsa dela Săvulescu diferite alte sume de bani şi bijuterii, până când Săvulescu i-a spus povestea tatălui său, care a reclamat cazul autorităţilor.

Tribunalul i-a condamnat la câte o lună închisoare corecţională şi 500 lei cheltuieli de judecată. Completul a fost format din dnii Mihail Cuşnirluc, preşedinte, Vasile Moga, asesor, Paul Stanimir, procuror, Plotog Ion, grefier.

Condamnat la 5 luni închisoare pentru înşelăciune

Bud Nicolae, în etate de 29 ani, domiciliat în com. Moriţfeld a fost trimis în judecată pentru înşelăciune săvârşită în dauna lui Şoşdean Ion, Tioc Aurel şi Mioc Gheorghe din aceiaş comună.

In cursul lunei Ianuarie 1943, Bud Nicolae s'a prezentat celor de mai sus, dându-se drept vânzător de tulei şi oferindu-le spre cumpărare o mare cantitate. El le-a declarat că marfa o are înmagazinată în comuna Vinga urmând să fie încărcată în vagoane şi expediată.

Pe baza acestei afirmaţiuni Bud a încasat sumele de 42.000 lei, 22.000 lei şi 14.000 lei.

Banii i-a cheltuit la Timişoara în chefuri şi petreceri cu diferite femei, fără a mai livra marfa.

Judecat în stare de arest, secţia IV-a a Tribunalului Timiş-Torontal l-a condamnat la cinci luni închisoare corecţională, 25.000 lei amendă 2.000 lei cheltuieli de judecată, obligându-l să restitue sumele de 52.000 lei lui Tioc Aurel, 14.000 lui Ion Şoşdean, 30.000 lui Gheorghe Mioc şi 3000 lui I. Sauer.

Sentinţa a fost pronunţată de completul format din dnii M. Cuşnirluc, preşedinte, V. Moga, asesor, P. Stanimir, procuror şi I. Plotog, grefier.

Poşta redacţiei

PENTRU DEPOZITARII ŞI COLPORTORII ZIARULUI DIN PROVINCIE. Rugăm pe toţi depozitarii şi colportorii ziarului „Dacia" din provincie, cari, din anumite motive nu primesc ziarul, să se adreseze direct Administraţiei ziarului Dacia: Bul. Regele Mihai I, Nr. 4, Timişoara I, şi vor fi serviţi prompt.

ARADUL CULTURAL

Crucea Roşie, filiala Arad, şi-a ţinut adunarea generală

O frumoasă activitate caritativă

Duminecă, 27 Februarie crt., la orele 12 a avut loc în sala de şedinţe a primăriei municipiului Arad Adunarea generală a Societăţii de Cruce Roşie, filiala locală, care a fost prezidată de către Prea Sf. Sa dr. Andreiu Magieru, episcopul Aradului în calitate de patron al acestei societăţi locale. La această întrunire au mai luat parte înafară de membrii şi membrele societăţii şi capii autorităţilor noastre, în frunte cu d. general Sabin Banciu, prefectul judeţului.

Deschderea se face prin cuvântul Prea Sf. Sale Dr. Andreiu Magieru, episcopul Aradului, asistat de d-na Ieşeanu, în calitate de vicepreşedintă, d. dr. C. Radu, preşedintele actual al societăţii fiind absent din localitate. In cuvântarea de deschidere a şedinţei arhiereul Aradului, relevă faptul că acum se împlinesc 80 de ani dela întemeierea Societăţii Crucea Roşie menită să ușureze suferinţele războiului şi a păstra legătura umanitară între oamenii ajunşi în suferinţă şi care au nevoie de sprijinul societăţii. In continuare se mai arată că filiala Arad a societăţii Crucii Roşii a fost condusă timp de 17 ani de către d-na Maria Dr. Botiş, care a lăsat în urma ei cele mai frumoase rezultate şi care a ostenit necontenit pentru a sta în slujba acestei societăţi caritative. Se mai arată.

Se dă apoi cuvântul d-lui profesor Nestor Blaga, care citeşte apoi un amplu raport despre activitatea filialei dela Arad, din care rezultă în general că d-nele din această societate şi-au îndeplinit cu multă tragere de inimă îndatoririle ce şi-au luat asupra lor. Raportul mai arată apoi bogata activitate depusă de filiala Arad Crucii Roşii, care a rezolvat într'altele 3400 de acte, fapt vrednic de menţionat, mai ales şi pentru că filiala Arad nu are niciun funcţionar plătit şi care în majoritatea lor au trecut prin mâinile d-nei V. Vlad, secretara societăţii, asistată prin aceeaşi muncă desinteresată şi de d-na Natalia Ieşeanu, vicepreşedinta societăţii şi de d-na Isacu.

O altă faptă frumoasă a Crucii Roşii dela Arad a fost înfiinţarea cantinei din care a funcţionat numai din anul 1943 şi până în prezent şi care a servit numai în acest timp peste 37.697 de porţii de mâncare caldă pe seama tot atâtor soldaţi care au cercetat această cantină. Pentru aceasta s'a cheltuit suma de 330.457 de lei. Societatea Crucea Roşie a mai îngrijit apoi şi de soldaţii răniţi din garnizoana locală, precum şi de toţi aceia, care au avut şi au încă nevoie de ocrotirea acestei nobile instituţiuni.

Din aceiaşi dare de seamă asupra activităţii Crucii Roşii filiala locală mai reese ca, cu ocaziunea sfintelor sărbători de Paşte şi Crăciun s'au împărţit răniţilor daruri, în valoare de aproape 100 mii lei, precum şi în numerar, de aproximativ 20 mii lei. Membrele filialei arădane au purtat un deosebit interes pentru răniţii din garnizoana locală, de care s'au îngrijit mai mult decât părinteşte. Intre alte fapte săvârşite de membrii şi membrele Crucii Roşii dela noi se menţionează că înafară de ajutoarele de mai sus s'a mai dat încă aproape 150 mii lei pentru îmbrăcăminte şi alte ajutoare de tot felul. Inafară de toate acestea filiala Arad s'a mai îngrijit şi de confortul răniţilor ajunşi în spitalele arădane, cheltuind în acest scop încă 50 mii lei pentru zugrăvitul şi înzestrarea cu mobilier pe seama salonului nr. 38. Din cele arătate mai sus, date foarte sumare rezultă totuşi că filiala Arad a Crucii Roşii şi-a îndeplinit misiunea sa cu cea mai mare abnegaţiune şi că faptele sale pot fi luate drept exemplu şi pentru alte filiale din alte părţi.

Prea Sf Sa omagiază prin cuvinte foarte calde această frumoasă activitate şi încheie prin cuvintele că Dumnezeu va răsplăti această muncă, care s'a făcut cu atâta tragere de inimă.

D. profesor N. Blaga citeşte apoi raportul asupra bugetului, precum şi acela al censorilor, după care se dă descărcarea cuvenită comitetului de conducere.

Tot în această şedinţă se citeşte şi lista donatorilor şi a subvenţiilor, care şi-au oferit obolul lor pentru ajutorarea societăţii locale.

Impresionanta adunare generală a Crucii Roşii, filiala locală, ia sfârşit prin cuvintele P. S. S. dr. Andreiu Magieru.

SPORT

Importante hotărîri luate de comitetul Gloriei

Comitetul Gloriei s'a întrunit zilele acestea spre a discuta cele mai de seamă probleme la ordinea zilei. La această şedinţă au participat dnii: dr. Myron Butariu, I. Popoviciu, I. Stănilă, Teodorescu, Căpitan Cazan, Petre Bone, Aurel Tripon, Gh. Bozgan, etc. Din desbaterile care au avut loc rezultă că echipa de football va începe antrenamentele în ziua de 5 Martie la orele 16 sub conducerea dlui Nicolae Tepeneag, noul antrenor al grupării. La această deschidere de sezon va lua parte şi întreg comitetul de conducere, spre a da evenimentului importanţa cuvenită. A[illegible] mai decis şi asupra preţurilor d[illegible] unându-se în concordanţă cu [illegible] oraşe din ţară. Altfel după cum se va vedea acestea s[illegible] cele mai mici preţuri de întrare şi ele, aşa credem noi, pot fi suportate foarte uşor de către iubitori de atracţiuni sportive mai însemnate. Preţurile sunt:

Elevi militari lei 60.
Peluza, lei 100.
Tribuna lei 150.

După ce s'a arătat programul jocurilor amicale, care încă nu au un caracter definitiv. Au fost în continuare discutate probleme de ordin strict intern, după care şedinţa a luat apoi sfârşit. Programul jocurilor oficiale îl vom publica într'un număr viitor din ziarul nostru.

CONCERTUL CORULUI „LYRA" DIN TIMIŞOARA AMANAT

Sâmbătă seara urma să dea în localitate un mare concert de bucăţi corale societatea muzicală „Lyra" din Timişoara. Concertul urma să aibe loc la Palatul Cultural. Din motive tecnice el n'a mai avut loc la data de 26 Februarie, dată pentru care fusese anunţat.

MARE CONCURS DE PING-PONG LA ARAD

Campionatele întreşcolare

Duminica, 27 Februarie crt, va avea loc în oraşul nostru un foarte interesant concurs de ping-pong (tennis de masă) la care vor participa elevii şi elevele dela şcolile secundare din oraşul nostru. Concursul începe la orele 9 dimineaţa şi se va desfăşura în sala de gimnastică a liceului Moise Nicoară şi are două categorii şi anume cea pentru începătiri şi categoria I-a la care vor participa cei mai buni jucători din oraşul nostru şi care sunt recrutaţi dintre elevii dela liceele arădane. Până în prezent şi-au dat adeziunea de participare liceul Moise Nicoară, liceul Elena Ghiba Birta, liceul industrial de fete, liceul comercial de fete. Se vor discuta probele de simplu şi probele de dublu-domni şi dublu-elevi. Câştigătorii vor primii diplome. Intrarea la concurs se va face prin bulevarul Carol şi este gratuită. Recomandăm tuturor iubitorilor de atracţiuni sportive frumoase să ia parte în număr cât mai mare la desfăşurarea acestui interesant campionat. Printre cei mai buni jucători arădani aci amintim numele elevilor Cirici, Popescu, Cârpinişanu şi Tandră dela liceul Moise Nicoară, care s'au relevat şi până în prezent în această ramură sportivă.

ECHIPA DE PING-PONG A LICEULUI DIACONOVICI LOGA VINE LA ARAD

Echipa selecţionată a liceului Diaconovici Loga din Timişoara va susţine în localitate în ziua de 5 Martie un match de tennis de masă împotriva echipei selecţionate a liceului Moise Nicoară din oraşul nostru. Matchul acesta promite a fi unul dintre cele mai interesante din câte au avut loc în oraşul Arad. Formaţiunile vor fi anunţate la timp tot în ziarul nostru.

INFORMATIUNI

— A TURNAT PETROL PE FOC ŞI S' AAPRINS. Ioana Borcea, de 86 ani, din Micălaca, Calea dr. Ioan Suciu Nr. 215, voind să aibă un foc mai tare, a turnat petrol peste lemnele din sobă. O parte mare din petrol căzută pe hainele bătrânei, acestea s'au aprins. Până să reuşească să stingă hainele de pe ea, Ioana Borcea a suferit arsuri groaznice La strigătele ei au sărit vecinii, care i-au ajutat la stins şi apoi au chemat ambulanţa Salvării. Bătrâna a fost internată în spital. Starea ei e foarte gravă şi sunt puţine speranţe că va scăpa cu viaţă.

— ADMITEREA MAI MULTOR CERERI DE PUNERI IN LIBERTATE. Secţia I-a a tribunalului a desbătut Sâmbătă mai multe cereri de punere în libertate condiţionată. In urma desbaterilor s'a admis punerea în libertate a următorilor:

Ludovic Keller din Ghioroc, fost condamnat la un an internare în lagăr. Numitul a executat ¾ din pedeapsă.

Gheorghe Morar din Chişineu-Criş, fost condamnat la un an închisoare corecţională, pentru furt. Numitul a executat ¾ din pedeapsă.

Ioan Stan, din Chisinria, fost condamnat la doi ani internare în lagăr pentru că, fiind preşedinte al Băncii Populare a primit 5000 kgr.zahăr dela Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, zahăr pe care şi l-a însuşit pentru ca mai târziu să-l vândă cu preţuri de speculă. Numitul a executat ¾ din pedeapsă.

Vasile Fericean din ChişineuCriş, a fost condamnat la doi ani internare în lagăr, tot pentru însuşirea pe nedrept a cantităţii de 500 kgr. destinată Băncii Populare. Şi acesta a ispăşit ¾ din pedeapsă.

In urma admiterii de către tribunal a cererii lor de a fi puşi în libertate condiţionată, ei au fost eliberaţi de penitenciar.

BANCA VICTORIA SOCIETATE ANONIMA ARAD

CONVOCARE

Se aduce la cunoştinţa domnilor acţionari ai Băncii Victoria S. A. Arad, că în temeiul art. 35 şi 38 din statutele băncii, cu dispoziţiunile relative la adunările generale cuprinse în art. 209 şi următorii din noul cod comercial puse în vigoare prin Decretul-Lege Nr. 3627 publicat în Monitorul Oficial Nr. 233 din 7 Octomvrie 1939, sunt convocaţi în adunarea generală ordinară pe ziua de 16 Martie 1944, ora 11, spre a delibera asupra ordinei de zi de mai jos.

Adunarea se va ţine în localul băncii din Arad, Str. Horia Nr. 2.

Vor avea dreptul a lua parte la adunarea generală, acţionarii cari până în ziua de 12 Martie 1944 inclusiv vor fi depus acţiunile la sediul băncii sau sucursalele din Timişoara şi Nagyvárad-Oradea, agenţiile Chişineu-Criş, Buteni, Beiuş, Radna, Şiria precum şi la băncile membre ale „Solidarităţii".

Acţionarii ale căror acţiuni se găsesc la data prezentei convocări depuse la bănci sau instituţiuni, vor putea depune în acelaş termen, în loc de acţiunile efective, o dovadă din partea băncii sau instituţiunei respective, prin care să se arate numărul acţiunilor şi că sunt ţinute până la adunarea generală ordinară la dispoziţia Băncii Victoria.

Acţiunile neeliberate încă se consideră depuse.

Dacă în ziua prevăzută nu va fi reprezentat numărul de acţiuni recerut de statute şi lege, şedinţa se amână, fără altă convocare pentru ziua următoare, 17 Martie 1944, şi se vor ţine la aceiaşi oră, cu aceiaşi ordine de zi, tot în localul băncii din Arad, Str. Horia Nr. 2.

Procurile de prezentare vor fi timbrate.

Adunarea generală va fi legal constituită dacă acţionarii prezenţi sau mandatarii lor vor reprezenta jumătate din capitalul social.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administraţie şi raportul Consiliului de Cenzori pentru gestiunea anului 1943, discutarea şi aprobarea bilanţului şi a contului de Profit şi Pierdere încheiate la 31 Decemvrie 1943, distribuirea beneficiului net şi descărcarea Consiliului de Administraţie şi a Consiliului de Cenzori.

2. Alegerea Consiliului de Cenzori pe un an conform art. 29 din statute.

3. Stabilirea retribuţiei administratorilor.

4. Stabilirea remuneraţiei cenzorilor.

5. Eventuale propuneri.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE

1626

— CONDAMNAT PENTRU SABOTAJ. Aron Morar comerciant din Cermeiu a fost trimis în judecata instanţei speciale pentru combaterea sabotajului şi condamnat la o lună internare în lagăr pentru că a vâdut orezul indigen cu 467 lei kgr. în loc de 264 lei kgr., cât e preţul maximal.

— Văd. lui Mihai Hajos din Pecica a fost condamnată la o lună internare în lagăr, pentru că a adus la Arad 100 kgr. făină albă, fără a avea autorizaţia legală în acest scop.

SOCIAL - ECONOMIC

MICA PUBLICITATE

Ziarul acesta apare în fiecare zi. Anunţuri se primesc la Administraţia ziarului în Str. Mărăşeşti Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Cereri şi oferte de serviciu

Redacţia ziarului „DACIA" pentru Arad, caută funcţionară cu practică.

Se caută vânzători de ziare la redacţia Arad Strada Mărăşeşti Nr. 1.

Caut cameră mobilată cu intrare separată, acces la baie. Adresa la ziar.

Caut încălţăreasca parteică la două persoane. Adresa la ziar.

Primesc împletitul jerseelor şi alte lucrări de tricotaj, Str. Mihai Viteazul 13.

Angajăm imediat 10 muncitoare isteţe. Fabrica de becuri, str. Vicenţiu Babeş 10.

Predau lecţii de limba franceză şi germană pentru începători. Informaţii la Bodega Iliasa, str. Goldiş No. 1.

Profesoară franceză, germană, italiană-română caută urgent modestă cameră, predă lecţii şi conversaţie dispusă să plătească şi chirie. Str. Teodor Serb No. 10. Intre orele 3—5 d. a.

SE CAUTĂ UN TRACTORIST cu acte în regulă pentru Ocolul Silvic Regal Casa Verde, Timişoara.

Vânzări -- Cumpărări

De vânzare un pian marcă engleză placă metal, stare foarte bună. Vizibil 8—12, fiecare zi. Alexandru, etaj II, Reg. Maria 10.

Vând loc de casa, în cartierul Vilelor. Adresa la Redacţia Ziarului „Dacia", Str. Mărăşeşti Nr. 1, Telefon: 11-28.

Un dormitor complect modern, aproape nou, lăcuit de vânzare, Str. Cicio Pop 2, apart. 5.

De vânzare un şezlon larg, curat şi perdele. Informaţiuni Duminecă înainte de masă. Strada Mihai Veliciu 5 ,apart. 4 lângă Casa Asigurărilor Sociale.

Cumpăr un ventilator electric, I. Pavel, Str. Episcop Radu 7.

De vânzare praf de var pentru îngrăşământul artificial al pământului. Adresa Bul. Regele Ferdinand 56 Arad.

Casă nouă de vânzare, lângă Calea ferată. Arad. Str. Rândunicii Nr. 9. Preţul 800 lei. — Adresa: dl Sima str. Alex. Gavra Nr. 21.

Maşină de cusut marca „SINGER" de vânzare. Adresa Calea Romanilor 26, Arad.

De vânzare covoare smirna veritabil mărimea 3x4 mtr. Adresa: Agentura Gh. Coman Str. Eminescu 17.

Diverse

Închirierea locuinţelor goale şi camerilor mobilate. Agentura „Coman" Strada Eminescu 17, etaj I. Inreg. la Cam. de Com. Ind. sub Nr. Fi. 11334/943.

Agentura Generală de vânzare şi cumpărarea imobilelor, COMAN GHEORGHE Arad, Str. M. Eminescu Nr. 17 etaj I Telefon. 20-97. Inreg. la Cam. de Com. şi Industrie sub Nr. Fi. 11331/1943

Case de vânzare: Casă particulară modernă cu cameră de baie şi grădină lângă Str. Cepălnicenu, 2 milioane — Vilă modernă cu două apartamente, grădină şi garaj în centru 6 milioane — Casă mică cu grădină 288 m. p. lângă Strada Sava Bain 500 mii lei — Casă particulară compusă din 2 camere şi dependinţe cu grădină 150 m. p. 1 milion. — Grădină 32 pomi fructiferi 135 m. p. lângă Micălaca-Nouă 150000 lei — Căutăm pentru cumpărare pământ arabil 10—12 jugh. în judeţul Arad

Lăsaţi casa, lăsaţi masa să vedeţi

Cenuşăreasa

la Cinema ROYAL Arad

Repr. la orele 2,30, 4,10, 5,50, 7,30--9,10 fix

IOSIF GARTNER

Ceasornicar, bijutier, optician

Arad, Piaţa Avram Iancu 1

Cinema ROYAL Arad

STRADA ALECSANDRI 2 Telefon: 19-32

Difuzarea sonoră excelentă. Sala încălzită

Azi premieră!

Un film în genul vrăjitorului din Oz

Cenuşăreasa

Pentru copii dela 3-7 ani. Repr.: 2,30, 4,10, 5,50, 7,30 şi 9.10

Cinema „FORUM" Arad

Telefon 20-10 Reprezentaţii 3, 5, 7, 9 fix

Azi premieră!

IN UMBRA TEROAREI

Senzaţionala înscenare cinematografică, care marchează sbuciumul unui popor aguduit de frământările unei epoci.

Regina Linnankoimo, cu distribuţia din (Să-mi cânţi ţigane !)

Cinematograful filmelor grandioase **CAPITOL** Căminul Industriaşilor Arad

TELEFON 23-22

Bucuriile şi durerile unei vieţi cu: LUIZA SERIDA, GINO CERVI în drama profundă a umanităţii

Uraganul vieţii

mai profund şi mai impresionant ca (BUZE INSANGERATE)

Repr.: la 3, 5, 7 şi 9

Cinema URANIA

Telefon: 12-32.

AZI! Un film din zilele noastre

Romanul unui medic

cu: Albrecht Camilla, Maria Schoenhals, Forn Andergasi

Reprezentaţii la 3. 5, 7, 9.

— Unde mergi aşa grăbit ?
— Mă duc la firma

Ioanovici şi Hartmann

bijuterie, pentru a cumpăra un mărţişor. Are obiectele cele mai fine. Deci încercaţi şi dv. magazinul se află în Arad Bul. Reg. Maria Nr. 26. Telefon: 20-14.

CINEMA CORSO

Telefon: 23-64

Garanţia filmului de succes

Azi

„Frica de dragoste"

cu

CAMILA HORN şi CAROL NINELLO

Jurnal O. N. C.

JURNAL, Repr. la 5, 5, 7, 9 fix

ZIMMERMANN ALEXANDRU

BLĂNAR

ARAD, Strada I. G. Duca Nr. 5

CALEIDOSCOP

FARMACII DE SERVICIU

1 MARTIE 1944

Dr. Földes, Str. Eminescu 21.
Wotsch, gara CFR. Telefon: 27-39
MUMUIANU, Calea Aurel Vlaicu 60.
Serviciul permanent.

CINEMATOGRAFE

1 MARTIE 1944

CORSO: „Frica de dragoste."
FORUM: In umbra teroarei.
URANIA: Romanul unui medic.
ROYAL: Cenuşăreasa.
CAPITOL: Uraganul vieţii.

Fabrica chimică modernă cu instalaţiuni, cazan stabil, clădit cameră cu maşinăriile cele mai moderne local de fabrică, birou, aprovizionată cu culori pentru fabricarea oricăror articole chimice, din motiv familiar urgent de vânzare lei 2,000.000. In cartierul vilelor casă cu 6 camere şi cu tot comfortul 6.500.000 lei. Casă cu 1×3 camere, tot comfortul şi 1×1 la centru cu 3,500,000 lei. Micălaca casă particulară nouă cu 3 camere, cu tot comfortul 1,300,000 lei. Casă particulară cu 2 cam. cu grădină mare, casă nouă în Pârneava 1.300.000 lei. Agentură văd. lui Albert Haasz, str I. Petran No. 3. Tel. 22-24. Inreg. Cam Com. 3037/1943.

DOAMNELOR, DOMNIŞOARELOR

la 1 Martie se deschide noul salon de pălării

Salon Maria

Intreprindere curat românească

ARAD, Strada Horea 2

FOTO SPORT

ARAD Strada Eminescu Nr. 2

ŞTIRI

— A TRANSPORTAT FAINA FARĂ AUTORIZAŢIE. Ioan Curţ din Şeitin a fost prins, în hotarul cartierului Gai, pe când transporta 16 saci cu făină albă, fără a avea o autorizaţie necesară în acest sens.

— FURT. Iosif Hagyo din str. Brătianu 18 a reclamat poliţiei că patru copii i-au spart o magazie de unde au furat 25 sticle lichior şi alte beuturi.

— ABUZ DE INCREDERE IN DAUNA UNUI COMISAR DE POLIŢIE. Comisarul Murtază din Chestura Poliţiei a făcut denunţ penal împotriva cheferului Romulus Sianeu zis Romică, venit de curând din Bucureşti şi fost câtva timp în serviciul cafenelei Dacia din localitate. Romulus Sianeu a călătorit, nu de mult la Bucureşti. Cu acest prilej comisarul Murtaza l-a rugat să ducă părinţilor săi din Bucureşti, un pachet în valoare de 30.000 lei. Romulus Sianeu nu a predat pachetul ci a spus că l-a pierdut în tren. In schimb a promis comisarului Murtaza, că-l va despăgubi Pentru ca acesta să fie sigur de aceasta. Romulus Şianeu şi-a dat şi adresa la Hotel Europa din Bucureşti. Intreprinzându-se cercetările de rigoare, s'a stabilit că Sianeu este necunoscut la Hotel Europa. Se bănuieşte, că numitul şi-a dat o adresă falsă, pentru a pleca, apoi, spre o direcţie necunoscută.

— CONDAMNAŢI PENTRU FALS. Stefan Crişan, lăcătuş, Rozalia Hanga şi Ana Hanga, au fost trimişi în faţa justiţiei, pentru că au corectat buletinele emise de Biroul Populaţiei [illegible] au fost condamnaţi la câte 5000 lei amendă, cu suspendare.

ULTIMA ORA

In Răsărit trupele germane execută mişcări de degajare

Pe frotul italian situaţie calmă. Englezii bombardează localităţi din Indochina

Situaţia frontului

Pe la cartierul general al Führerului înaltul comandament al forţelor armate germane comunică:

De ambele parţi ale oraşului Krivoi Rog, sovieticii au atacat, în cursul zilei de eri, cu puternice forţe de infanterie şi tancuri. Toate atacurile au fost respinse, iar câteva pătrunderi zăvorâte. La sud de mlaştinile Pripetului a domnit, în unele locuri, o vie activitate de luptă. La Iampol, trupele armatei şi armelor S. S. au respins, prin contraatac, forţele inamice.

La sud de Berezina, repetate înaintări sovietice, sprijinite de tancuri, au rămas fără succes.

Aviaţia, sprijinită de forţe aeriene române, a atacat, cu puternice formaţiuni de avioane de luptă, la est de Kirovograd, poziţii de artilerie inamice, tancuri şi concentrări de trupe. Un pod dege Nipru a fost distrus, în mai multe locuri, prin lovituri de bombe.

Pe frontul din Italia a domnit eri numai activitate de luptă locală. Forţele inamice, cu efectiv de vreo 2 batalioane, încercuite de câteva zile, în jurul localităţii Buon Riposo, la sud vest de Aprilia, au fost nimicite în lupte grele, care s'au dat într'o regiune stâncoasă. Au fost capturaţi peste 650 prizonieri. Inamicul a suferit, în lupte crâncene, date corp la corp, pierderi sângeroase grele.

Bateriile cu tragere lungă germană au luat sub focul lor descărcările inamice din porturile Anzio şi Nettuno. Atacurile şi bombardamentele avioanelor germane de luptă au provocat, în portul dela Anzio, incendii mari.

Berlin, 29 (prin telefon). — Comunicatele germane în urma evenimentelor de eri, amintesc atât pe teatrul de razboiu rusesc cât şi cel italian o linişte relativa, fără nici un eveniment militar mai important.

Luptele din răsărit rămân, dacă şi în unele sectoare limitate prezinta o violenţa mai mare, în principiu de o importanţă locală. Atacurile inamicului se concentrează în primul rând impotriva sectorului dintre Nipru şi Krivoirog, în timp ce în spaţiul de luptă dela sud de Pripet acţiunile sovietice au alternat cu contraatacurile germane. Cu acest prilej trupele germane au respins la Iampol cca 60 km. sudvest de Şepetovka, adică pe flancul de sud al arcului de front eşit al bolşevicilor forţele inamice. Atât în centru cât şi pe aripa de nord a frontului de răsărit activitatea de luptă nu a depăşit cadrul local. In nord sforţările inamicului au fost îndreptate şi pe mai departe împotriva regiunii dela Pleskau fără ca să fi zdruncinat vreodeva sau oarecumva defenziva germană fortificată. Mişcarea de degajare executată din partea germană în arcul de front dela lacul Ilmen încă nu a ajuns în faza finală astfel că aici cursul frontului încă nu este stabilit definitiv. In faţa intrării în peninsula Crimeei, recunoşterile germane au stabilit noui concentrări ale inamicului astfel că în cadrul nouilor sforţări mari a inamicului aşteptate din partea germană este foarte posibil că şi acest teren de lupta va câştiga o importanţă mai mare.

PE FRONTUL ITALIAN ACTIVITATE DE RECUNOAŞTERE

Pe frontul italian activitatea de luptă s'a limitat şi pe mai departe la activitate de recunoaştere şi de şoc. Pe frontul dela Cassino nouile concentrări de atac observate nu au intervenit până în prezent în luptă. Şi din partea germană s'a majorat forţa defenzivă avându-se viitoarele evenimente, astfel că orice atac al inamicului din acest sector va întâmpina o rezistentă îndârjită. Pauza intervenită de două zile în Nou-stop-Ofensive anunţată de anglo-saxoni se înregistrează la Berlin fără a trage concluzii din aceasta.

Un critic militar spaniol despre situaţia capului de pod dela Nettuno

MADRID, 29. (Tp). Criticul militar spaniol, Garzia, scrie că încercarea de debarcare dela Nettuno şi bătălia din acest spaţiu se poate compara mai repede cu întreprinderea de debarcare dela Dardanele, inspirată de Churchill, decât cu aceea dela Dunquerque sau aceea dela Salerno. Această întreprindere nu poate cu vremea decât să eşueze, scrie autorul articolului, dacă 150.000 de soldaţi cu întregul lor armament şi echipament trebue să se mulţumească cu o întindere de numai 150 de kilometri pătraţi şi pe această întindere trebue să lupte şi să fie aprovizionaţi. Germania are puterea să ţină la distanţă prevăzătoare flota inamică cu ajutorul artileriei sale grele şi supragrele. Din această cauză siguranţa de ochire a artileriei de pe vase este nefavorabil influenţată. Tunurile germane trag însă asupra unui teren pe care se află la fiecare kilometru pătrat 1000 de soldaţi. Situaţia trupelor de invazie nu este de invidiat.

Sovieticii au pierdut 15 milioane oameni

Newyork, 29. (Ep). La Moscova pierderile Uniunei sovietelor din acest războiu se preţuesc la 15 milioane oameni, a declarat corespondentul ziarului din Newyork „News Weeck", intors de curând. Probabil însă că nimeni nu va afla niciodată cu adevărat câţi cetăţeni sovietici au căzut în acest războiu cel mai grozav dintre toate. Ziaristul Iames Lemning, corespondentul aceluiaş ziar sosit recent la Leningrad, comunică de acolo, că din cele 3 milioane de locuitori ai oraşului trăesc numai 750 mii. Tot a cincia casă din Leningrad este complect arsă. Nici o clădire nu este lipsită de avarii.

Mai este necesar al doilea front?

ISTAMBUL, 29. (Tp). Ziarul turc „Tasviri Efkar" scrie, referindu-se la tema celui de al doilea front, că au trecut mai mult de doi ani decând se vorbeşte de el. Un ziarist englez a declarat acum dăodată în Moscova că al doilea front nu mai este necesar. Poate că Stalin a obosit, cerând mereu crearea celui de al doilea front, ceeace este singur însă este faptul că fără al doilea front nu este posibilă o victorie a aliaţilor. Se înţelege că chestiunea nu este tocmai simplă. In Italia un front german improvizat se opune aliaţilor şi le pricinueşte pierderi foarte mari. Ce se va întâmpla dacă aliaţii ar ataca valul Atlanticului, unde Germania se pregăteşte pentru acest atac de aproape patru ani? Suntem curioşi cum vor rezolva aliaţii această problemă, care până în prezent a fost numai discutată.

Statele Baltice s'au înregimentat în frontul european

Berlin, 29. (Ep). — Ştirile de presă externă, după cari directorul comerţului din Estonia, Maee nu mai este „persona grata" la germani, sunt caracterizate de purtătorul de cuvânt al ministerului de externe ca tendenţioase. Evenimentele actuale interne din Estonia şi Letonia sunt privite la Berlin ca extraordinar de mulţumitoare. Se exprimă convingerea că numeroase cercuri din cele două state Baltice cari până acum au fost anglo-fili, s'au înregimentat acum atât cu vorba cât şi cu fapta în frontul european.

Localităţi din Indochina bombardate de americani

Vichy, 29 (Rador). — DNB: Câteva localităţi din Indochina, printre care şi portul Tourane, au fost bombardate Sâmbătă de avioane americane.

Ducele a primit pe comandantul batalionului „San Marco"

Roma, 29 (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB transmite:

Ducele a primit la Marele sau Cartier General, pe comandantul batalionului „San Marco" care a remis o adresă subliniind credinţa nestrămutată a acestui batalion.

Se spune în adresă că încă dela Septembrie anul trecut, batalionul s'a pronunţat în unanimitate impotriva tradării lui Badoglio declarând că voeşte a continua lupta alături de aliatul german.

Bombardarea portului Boulogne de către englezi

Berlin, 29 (Rador). — Biroul internaţional de informaţiuni anunţă că în cursul zilei de Luni după amiază, bombardiere britanice cu câte 2 motoare şi 4 motoare, au atacat portul Boulogne. Vasele de protecţie care se aflau ancorate în port au doborât 3 avioane dintre care 2 cu câte 4 motoare.

Grevă în portul Belfast

Geneva, 29 (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB transmite:

Se află din Londra că în şantierele din Belfast au declarat greva — între alţii — mai multe sute de monteuri şi mai mult de 200 ucenici, pentru a protesta impotriva refuzului de a li-se spori salariile.

Germanii impiedecă în Nord comunicaţiile între Marea Britanie, Sovete şi America

Stockholm, 29 (Rador). — DNB: După cum observă corespondentul din Londra al ziarului suedez „Aftonbladet", colaboratorul militar al ziarului englez „Sunday Chronicle" scrie că germanii ar impiedeca în nord armata roşie a pătrunde acolo, pentru a asigura comunicaţiile între soviete, Marea Britanie şi America şi totodata pentru a tăia exportul norvegian de minereuri pentru Germania. Este, în orice caz, probabil că sovieticii vor cere o ieşire la Atlantic şi vor face, peste Finlanda, o linie ferată până la Narvik. Corespondentul ziarului suedez subliniază că toate aceste consideraţii aruncă o lumină turbure asupra facultăţiilor judecare a presei engleze faţă de popoarele din Europa şi mai ales faţă de micile naţiuni europene, în ceace priveşte problemele viitorului.

Forţa crescândă a apărării antiaeriene germane

BERLIN, 29. (prin telefon). Forţa crescândă a apărării antiaeriene germane, care-şi găseşte confirmare în luptele dramatice din ultimele saptămani, devine tot mai pronunţată dacă se urmăreşte desfăşurarea unui interval de timp mai lung. In acest caz se arata prin cifrele simple că apărarea germana a fost fără preget în situaţia sa satisfacă tuturor pretenţiunilor în faţă cărora a fost pusă prin intenzitatea mărită a războiului aerian, majorind efectul ei nimicitor în proporţia activităţii de atac al inamicului şi chiar a şi amelierat-o. In luna Decemvrie 1943, atunci când s'a desfăşurat o considerabilă activitate de luptă a formaţiunilor anglo-americane, au fost nimicite după comunicatele de până acum ale înaltului comandament german, 400 avioane anglo-americane. Pentru luna Ianuarie este la îndemână o dare de seamă oficială germană care cuprinde 665 doboriri deasupra teritoriul Reichului. In luna Februarie până la data de 26 a acestei luni după comunicatele înaltului comandament german au fost distruse apreape 800 aparate anglo-americane. In total rezultă deci pentru cele trei luni Decemvrie, Ianuarie şi Februarie într'o proporţie crescândă o pierdere totală de 1865 avioane anglo-americane, cari în majoritate au fost bombardiere cu patru motoare. Aici este vorba numai de avioane cari au executat zboruri de atacat de zi şi de noapte deasupra teritoriul Reichului şi a căror epave au fost identificate pe sol. Avioanele inamice doborîte în mare număr de asupra regiunilor de vest nu sunt cuprinse în aceste cifre. Urmează să se adauge şi aşa numitele „pierderi tăcute" cari se produc în afară teritoriul Reichului la întoarceri şi la decolările formaţiunilor inamice cari astfel se sustrag controlului german. Ele prezintă un procentaj considerabil faţă de distrugerile constatate de controlul german. Tot aici mai aparţin şi considerabilele avarii cu care se întore numeroase aparate la bazele lor şi cari în parte înseamnă o scoatere din luptă totală. O deosebită importanţă are aici pierderea în personalul navigant, cari exprimă în acelaş timp numărul avioanelor distruse şi cari întrece mult cifra de 10.000 de oameni. Aceste pierderi materiale şi personale fac ca pricipala grijă ce inamicului anglo-saxon să fie forţa defensivă a apărării antiaerene germane. Din partea germană în acest fapt se vede o majorare continuă a acestei sforţări căci aviaţia germană încă nu a atins limita performantei defensive.

—x—

Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „Dacia Traiană" Timişoara I 2 înmatr. sub Nr. 52/1488/1943 la Registrul Of. Comerţului Timişoara.
Tipărită la 29 Februarie 1944